

Leer

Vraag

Ontmoet

Lees

Doe

Jaarrekening

2024

bibliotheekrivierenland.nl

de Bibliotheek

Rivierenland

BESTUURSVERSLAG	4
Algemeen	4
Visie.....	4
Bestuur en personeel.....	5
Bedrijfsvoering en organisatieontwikkeling.....	9
De Dienstverlening	12
De basis uit ons convenant.....	12
De programma's	14
Participatie in de informatiesamenleving - digitale inclusie en digitaal burgerschap	19
Leven lang ontwikkelen - basisvaardigheden en blijvende inzetbaarheid	25
Vooruitblik	35
II FINANCIEN	38
In control.....	38
Resultaat en Eigen Vermogen	38
Solvabiliteit en liquiditeit.....	38
III BALANS PER 31-12-2024	40
ACTIVA	40
Vaste activa	40
Vlottende activa	40
PASSIVA	40
Eigen vermogen.....	40
Vreemd vermogen	40
IV STAAT VAN BATEN EN LASTEN	41
Baten	41
Lasten.....	41
Mutaties algemene reserve.....	41
Mutaties bestemmingsreserve	41
Mutaties bestemmingsfonds	41
V KASSTROOMOVERZICHT 2024	42
Kasstroom	42
Operationele kasstroom.....	42
Investeringskasstroom	42
Financieringskasstroom	42
VI TOELICHTING JAARREKENING	43
Algemeen	43
Grondslagen voor de balanswaardering.....	43
Grondslagen voor resultaatbepaling	44
Grondslagen voor de opstelling van het kasstroomoverzicht.....	44

VI	TOELICHTING BALANS.....	45
	ACTIVA.....	45
	PASSIVA.....	47
VII	NIET IN BALANS OPGENOMEN REGELINGEN	50
VIII	TOELICHTING OP STAAT VAN BATEN EN LASTEN	51
	BATEN.....	51
	LASTEN.....	52
	Resultaatbestemming	54
	Verantwoording WNT-bezoldiging Raad van Bestuur.....	55
	Verantwoording WNT bezoldiging Raad van Toezicht (1/2).....	56
	Verantwoording WNT-bezoldiging Raad van Toezicht (2/2).....	57
IX	OVERIGE GEGEVENS	58
X	CONTROLEVERKLARING ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT	59

VOORWOORD

Dat een bibliotheek vandaag de dag veel meer is dan boeken, kan u niet ontgaan zijn. Ook in 2024 werkten we weer volop aan al onze opdrachten voor de inwoners van ons werkgebied. Van het bevorderen van leesplezier en werken aan geletterdheid, het ondersteunen bij het verwerven van (digitale) basisvaardigheden tot het faciliteren van activiteiten gericht op ontwikkeling in de diverse lokale community's.

In een wereld waar kansen gekoppeld zijn aan toegang tot technologie, onderwijs, extra ondersteuning en essentiële middelen, zijn we als bibliotheek een van de laatste grote gelijkmakers. Of het nu studieplekken zijn, wifi toegang, computers of onze activiteiten in de kernen en wijken, als bibliotheek zorgen we ervoor dat iedereen, ongeacht inkomen of achtergrond, de tools heeft die nodig zijn om te leren, te verbinden en te ontwikkelen.

Stelt u zich een ouder voor die niet in staat is om een verhaal voor te lezen, een werknemer die moeite heeft met het invullen van een formulier of die digitaal onvoldoende vaardig is. Dit is de dagelijkse realiteit van duizenden inwoners in ons Rivierengebied. Onvoldoende kennis van basisvaardigheden is niet alleen een persoonlijk probleem, het is een nationale crisis die banen, gezondheid en kansen negatief beïnvloedt.

Stap een van onze bibliotheeklocaties binnen en je vindt er meer dan alleen boeken, je vindt er voornamelijk mensen. Kinderen die hun huiswerk maken, ouders met peuters die komen voor een voorleesuurkje. Werkzoekenden die op een pc naar vacatures zoeken, mensen die komen voor een training digitale vaardigheden of voor het spreekuur digitale zaken. Mensen die komen voor een taalmaatje, voor een lezing, of om elkaar te ontmoeten. Of kinderen en volwassenen die in de maakplaats hun talenten ontdekken en ontwikkelen.

Onze bibliotheek is een centrum voor leren, verbinding en kansen. We passen ons aan om in de behoeften van de community's te voorzien door hiaten in onderwijs, toegang en kennis tot technologie en soms zelfs basisbehoeften op te vullen.

In onze democratie staat de vrijheid om te lezen en toegang te krijgen tot informatie centraal. Als bibliotheek brengen we dit tot leven door een breed scala aan zienswijzen, meningen en ideeën aan te bieden. Ongeacht iemands achtergrond, interesses of overtuigingen zorgen we voor toegang tot informatie en kennis zonder beperkingen. We vertellen niemand wat die zou moeten lezen, maar creëren collecties die de behoeften van de hele samenleving dienen.

Deze vrijheid staat momenteel in toenemende mate onder druk.

Lees over onze resultaten en impact in deze jaarrekening en onze prestatieoverzichten. En dan wil ik u vervolgens dringend oproepen tot het volgende:

Blijf investeren in de missie van onze bibliotheek om de toegang tot informatie, ondersteuning en hulp te blijven waarborgen voor de inwoners die dit zo hard nodig hebben.

Blijf investeren in de infrastructuur die kan worden benut om economische verschillen aan te pakken en individuen te verbinden met ondersteuning die de ontwikkeling bevordert.

Blijf ondersteunen in de duurzaamheid, de impact die we maken, niet zo zeer voor de bibliotheek, maar voor de inwoners van uw gemeenten.

Blijf investeren in onze vrijheid en onze onderlinge verbinding.

Lidy Vos, maart 2025

BESTUURSVERSLAG

Algemeen

Dit verslag van het bestuur betreft de Stichting Openbare Bibliotheek Rivierenland, gevestigd in Tiel.

De stichting heeft als doel: de bevordering van de openbare bibliotheekvoorziening in haar werkgebied ten behoeve van de algehele bevolking, zonder onderscheid van godsdienstige overtuiging, politieke gezindheid of sociale groepering. Het huidige werkgebied omvat de gemeenten Buren, Culemborg, Druten, Maasdriel, Neder-Betuwe, Tiel, West Betuwe, West Maas en Waal en Zaltbommel. Daarnaast het verrichten van alle verdere werkzaamheden, die met het vorenstaande in de ruimste zin verband houden of daartoe bevorderlijk kunnen zijn.

Visie

Samen maken we de bieb

We dragen bij aan een inclusieve samenleving waarin iedereen mee kan doen en zich persoonlijk kan ontwikkelen.

We hebben de volgende *missie* geformuleerd:

We bieden iedereen de kans om zich persoonlijk te ontwikkelen, kennis op te doen en taalvaardiger of digivaardiger te worden.

Bibliotheek Rivierenland geeft hier tot nu toe invulling aan met deze vier koerslijnen:

1. De robuuste lokale bibliotheek, als onze basis
2. De geletterde samenleving
3. Participatie in de informatiesamenleving
4. Een leven lang ontwikkelen

1. De robuuste lokale bibliotheek

- lenen – verblijven – huiskamer – ontmoetingsplaats – werkplaats voor inwoners en communities – vraagbaak voor iedereen die hulp nodig heeft – uitbreiding community gedreven dienstverlening naar kernen en wijken - collecties

2. De geletterde samenleving/preventieve aanpak

- Boekstart en Gezinsaanpak 0-4 jaar, waarbij we in de thuissituatie de vaardigheden van ouders versterken in de taal en leesopvoeding van hun kind. Daarnaast zijn we op regelmatige basis aanwezig op het consultatiebureau waar we ouders voorlichten over het belang van voorlezen en taal.
- Voor de leerlingen van 4 tot 12 jaar werken we in de groepen 3,4 en 6 op de basisscholen aan leesplezier van leerlingen in de groep. Daarnaast door middel van leesgesprekken met individuele leerlingen aan resultaten op het gebied van leesplezier en lezen.
- Gefinancierd door scholen VO werken we op een aantal scholen aan de leesvaardigheid van jongeren.

3. Participatie in de informatiesamenleving/Digitale inclusie en digitaal burgerschap

- Informatiepunt Digitale Overheid
- Spreekuren Eerste Hulp Bij Online
- Diverse cursussen Digitale Vaardigheden
- Maakplaats activiteiten

4. Een leven lang ontwikkelen /basisvaardigheden en blijvende inzetbaarheid

- leer-, ontmoetings- en ontwikkelplek
- non-formeel als informeel leren
- opdoen van basisvaardigheden
- ontwikkeling door deelnemen aan activiteiten
- ophalen en agenderen lokale issues en behoeften
- Samenwerking DigiTaalhuizen in het werkgebied
- We programmeren maatschappelijke thema's

Bibliotheek Rivierenland werkt voor negen gemeenten met 21 locaties. De rol van de bibliotheek is de afgelopen jaren flink veranderd. De bibliotheek is allang niet meer een plek waar het alleen draait om lezen en lenen. Onze opdracht is aangevuld met de maatschappelijke opgaven. Wij werken met onze medewerkers en vrijwilligers samen aan gelijke kansen; goede basisvaardigheden dragen hieraan bij. De manier waarop we werken is ook sterk veranderd. We werken met landelijke programma's, maar hebben deze aangepast aan de behoeften in ons werkgebied met steeds als kader de grenzen en beperkingen die we in onze specifieke omgeving ervaren. Voor ons betekent dit dat de afgelopen jaren onze programma's hebben door ontwikkeld. Dit betekent dat we steeds beter inzicht hebben in de impact die we maken. Onze grootste doelgroep is hierbij jeugd. Waar je wieg staat bepaalt immers nog steeds welke kansen je krijgt.

Omdat de middelen niet onbeperkt zijn hebben wij onze programma's toegespitst op die doelgroepen die onze hulp het hardst nodig hebben. Hiermee werken we aan kansengelijkheid en het versterken van vaardigheden waardoor inwoners zich beter kunnen redden in de maatschappij.

Onze publieke waarden vormen ons uitgangspunt. 'Een openbare bibliotheekvoorziening heeft een publieke taak die zij voor het algemene publiek vervult op basis van de waarden **onafhankelijkheid, betrouwbaarheid, toegankelijkheid, pluriformiteit en authenticiteit.**'

Bestuur en personeel

Raad van Toezicht

Bibliotheek Rivierenland kent een Raad van Toezicht-model met een éénkoppig bestuur. De Raad van Toezicht (RvT) houdt toezicht op het beleid van de directeur-bestuurder en de algehele gang van zaken. De RvT is werkgever en sparringpartner van de directeur-bestuurder en biedt advies en ondersteuning.

Werkwijze: Governance code cultuur

Het besturen van de stichting is krachtens wet en statuten opgedragen aan de Raad van Bestuur. De Raad van Toezicht en de directeur-bestuurder werken volgens de principes van de Governance Code Cultuur. Dit betekent dat de Raad van Toezicht erop toe ziet dat

VOOR WAARMERK
BIJ VERKLARING D.D. 5

24 MAART 2025

kwaliteitszorg met regelmatige evaluatiemomenten een integraal onderdeel is van het functioneren van de instelling en dat de organisatie open is over de resultaten en de mogelijke actiepunten benoemt.

De stichting past de wet- en regelgeving en drie codes toe. Te weten: Governance Code Cultuur, Fair Practice Code en Code Culturele Diversiteit. Op onze website, [www. bibliotheekrivierenland.nl](http://www.bibliotheekrivierenland.nl), staat het governance beleid. Daarin staat expliciet hoe de acht principes uit de Governance Code Cultuur structureel worden toegepast en hoe de Fair Practice Code en de Code Culturele Diversiteit beleidsmatig zijn verankerd bij Bibliotheek Rivierenland. In de jaarrekening worden de belangrijkste verbeterstappen uit het afgelopen jaar en aandachtspunten voor het komende jaar omschreven.

Algemeen

Vanwege het einde van de benoemingsperioden van vier leden, startte de Raad van Toezicht begin 2024 in een vrijwel nieuwe samenstelling. Binnen de RvT wordt het belangrijk gevonden dat de leden ten opzichte van elkaar onafhankelijk, kritisch en -waar nodig- complementair kunnen opereren. De taken, verantwoordelijkheden en werkwijze van de RvT zijn vastgelegd in een RvT-reglement. De RvT kent drie commissies: remuneratiecommissie, de auditcommissie en de kwaliteitscommissie. Op deze wijze kunnen we onze toezichthoudende rol als adviseur en werkgever het beste uitvoeren. De wervingskosten voor de nieuwe RvT leden zijn de oorzaak van de hogere bestuurskosten in 2024.

In 2024 werd de doorontwikkeling van de Bibliotheek als Community Library en als impactgerichte organisatie voortgezet en gestimuleerd door de RvT. De Raad van Toezicht heeft grote waardering en bewondering voor de betrokkenheid, passie en inzet van de bestuurder en de medewerkers en vrijwilligers van de Bibliotheek. Zeker in een tijd waarin polarisatie op de loer ligt en kansenongelijkheid groter lijkt te worden, is het van belang dat onze inwoners hun vaardigheden kunnen verbeteren, zelfredzaam zijn en zich kunnen blijven ontwikkelen. De raad juicht het streven toe om, met inzet als Community Library, in alle dorpen en wijken te komen. Zo versterkt de Bibliotheek haar binding met de lokale samenleving en kan het haar maatschappelijke doelstelling behalen. De Raad van Toezicht heeft dan ook alle vertrouwen in de Bibliotheek Rivierenland als organisatie met impact.

Activiteiten 2024

In 2024 is de Raad van Toezicht viermaal in vergadering bij elkaar geweest, de voorzitter van de RvT bepaalt in overleg met de directeur-bestuurder de agenda.

De auditcommissie kwam tweemaal bij elkaar.

Er is twee keer overleg geweest met de OR, de voorzitter is met één van de andere leden van de RvT voor overleg aangesloten bij één van de vergaderingen van de OR.

De remuneratiecommissie kwam bij elkaar om haar verantwoordelijkheid als werkgever te nemen en om het functioneren van de directeur-bestuurder met haar te bespreken.

Daarnaast is er op regelmatige basis overleg over verschillende onderwerpen tussen de directeur-bestuurder en de afzonderlijke leden van de Raad van Toezicht, waarbij de specifieke kennis en kunde van de leden wordt ingebracht.

De volgende zaken zijn in de vergaderingen aan de orde geweest:

- Jaarrekening en jaarverslag 2023 (in aanwezigheid van de accountant)
- Financiële rapportages (kwartaal- en halfjaar rapportages)
- Begroting 2025
- Strategie en beleidsplan
- Managementrapportages
- Kwartaalrapportages P&O

VOOR WAARMERK
BIJ VERKLARING D.D.

24 MAART 2025

FSV
ACCOUNTANTS+ ADVISEURS

- Organisatieontwikkeling en bedrijfsvoering
- De ontwikkelingen binnen onze gemeenten die van invloed kunnen zijn op het functioneren van OBR.
- De prestatieovereenkomsten met de gemeenten
- Het Bibliotheekconvenant 2024-2027
- Landelijke en provinciale ontwikkelingen en kansen
- Wettelijke zorgplicht van gemeenten en provincie
- Het Bibliotheek Rivierenland Productenboek 2025
- (Digitale) inclusie inwoners Rivierenland
- Impactgericht werken
- Huisvesting
- Duurzaamheid
- Veiligheid (zowel sociaal, van medewerkers/vrijwilligers als cyber)
- Rooster van aftreden en samenstelling RvT
- Reglementen en statuten van de RvT

Vooruitblik 2025

Voor 2025 zijn een aantal vaste vergaderonderwerpen vastgelegd, de ingeslagen weg naar impactgericht werken blijft gevolgd. De aanpassing van de reglementen van de RvT wordt afgerond, zodat deze weer up to date zijn. Ook wordt de visie van de RvT opnieuw vastgelegd. Daarnaast heeft de Raad van Toezicht het voornemen om verschillende locaties van de organisatie te bezoeken, zodat er een (nog) beter beeld ontstaat van de werkwijze op de vloer. Maar ook zodat de RvT beter zichtbaar is voor de medewerkers en vrijwilligers van de organisatie. Hierbij wordt ook aansluiting gezocht bij de partners van de Bibliotheek.

In het nieuwe jaar staat voor de RvT een zelfevaluatie op de agenda, dit keer onder externe begeleiding zoals voorgeschreven in de Governance Code. Speerpunten hierbij zullen zijn: teambuilding onderling, de samenwerking met de bestuurder en visie/invulling van de voor de Bibliotheek belangrijke codes: Governance Code Cultuur, Fair Practice Code en Code Culturele Diversiteit.

De samenstelling van de Raad van Toezicht was per 31 december 2024:

Mw. Hilde Kuus, voorzitter

Beroep: NVM Makelaar/Register Taxateur De Landerije Makelaars
 Nevenfunctie: Lid Plaatselijke Commissie Behoud kerkgebouw Heerewaarden
 Benoeming: vanaf 22 maart 2022, lopende termijn t/m maart 2025

Mw. Belinda Elfrink

Beroep: Interim-manager in het publiek domein
 Nevenfunctie(s): Lid algemeen bestuur Waterschap Rijn en IJssel
 Benoeming: vanaf 13 december 2023, lopende termijn t/m december 2026

Dhr. Hamid Ait Oumghar

Beroep: Schoolleider voortgezet onderwijs Cuijk
 Nevenfunctie(s): Lid Raad van Toezicht Cultuurhuis De Lindenberg,
 Lid Geschillencommissie Passend Onderwijs,
 Benoeming: vanaf 13 december 2023, lopende termijn t/m december 2026

Mw. Joke Abbring

Beroep: Directeur-Bestuurder Goed Wonen Gemert

VOOR WAARMERK
 BIJ VERKLARING D.D.

7

24 MAART 2025

FSV
 ACCOUNTANTS+ ADVISEURS

Nevenfunctie(s): Voorzitter RvT SPOVenray
Benoeming: vanaf 13 december 2023, lopende termijn t/m december 2026

Dhr. Ivo de Gier

Beroep: Senior Product Owner / Area Lead Rabobank
Nevenfunctie(s): Voorzitter Raad van Toezicht BasisBuren
Benoeming: vanaf 13 december 2023, lopende termijn t/m december 2026

De heer Peter van Moort is per 10 december 2024 afgetreden als lid van de Raad van Toezicht, dit i.v.m. het einde van zijn benoemingsperioden.

Beloningsbeleid

De bezoldiging voor de directeur-bestuurder ligt onder het WNT-maximum, passend bij de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT). De leden van de Raad van Toezicht ontvangen jaarlijks een vergoeding ter grootte van de maximale fiscale vrijwilligersbijdrage, de voorzitter ontvangt 1,5 maal dat bedrag.

Medewerkers

Op 31 december 2024 waren er 85 medewerkers in dienst. Dit is 55,87 FTE. Er gingen 18 medewerkers uit dienst en er kwamen 14 medewerkers in dienst.

Het ziekteverzuim in 2024 was 4,46%. Dit is inclusief 5 langdurig zieke medewerkers. In 2023 was het ziekteverzuim 8,64%.

In 2024 hebben we de langdurig zieke medewerkers allemaal moeten vervangen, gezien het feit dat dit mensen waren die in de directe dienstverlening werkten. In 2024 zijn twee langdurig zieke medewerkers in de WIA ingestroomd, één langdurig zieke medewerker heeft gekozen voor een andere functie intern. Dit is een bedrag aan langdurige vervanging ivm ziektekosten van 108.000,00. In maart 2024 zijn we gaan samenwerken met een andere Arbodienst, die meer en beter passende ondersteuning biedt voor onze organisatie. We verhogen met een deel van ons resultaat over 2024, te weten 48.785,00 de reserve ziekteverzuim naar 168.755,00. Dit in verband met het eigen risico (235.000 van de verzuimverzekering).

Drie medewerkers gingen in 2024 met pensioen.

Wij hebben de doorontwikkeling van de organisatie in 2024 verder vormgegeven. De groei en ontwikkeling van de organisatie maakte dat we kritisch moesten kijken naar het team bedrijfsvoering. Uitbreiding van dit team bleek nodig en ook de processen moesten opnieuw bekeken worden. Daarnaast bleek dat aansturing door de directeur niet haalbaar meer was, gezien de rol, die steeds meer extern gericht is. Er is eind februari een manager aangesteld om dit traject binnen bedrijfsvoering vorm te geven. Helaas moesten we in mei concluderen dat dit geen goede match bleek. In juli is een interimmanager gestart waarbij we inmiddels de benodigde stappen hebben kunnen zetten. Er is een coördinator HR gezocht, daar waar dit voorheen extern belegd was.

De manager Positionering en Innovatie heeft eind 2024 het besluit genomen om in 2025 op zoek te gaan naar een andere job. Het team P&I zal in de loop van 2025 onder de nieuw te werven manager Bedrijfsvoering gaan vallen.

Door het accepteren van een andere functie van de Ontwikkeladviseur Educatie is er in 2024 vacatureruimte ontstaan. Na zorgvuldige evaluatie en reflectie over inhoud en taken zullen we deze rol in 2025 gaan invullen.

CAO en FUWA

In 2023 is er een nieuwe CAO ingegaan. Daarnaast hebben wij het nieuwe functiewaarderingssysteem in 2023 ingevoerd.

Vorig jaar hebben we een reservering gemaakt voor de loonstijging die hoger was dan begroot, in verband met een lagere indexering. Deze reservering hoefde achteraf niet aangewend te worden. Gezien het feit dat de nieuwe onderhandelingen in 2024 hoger uitkwamen dan begroot, hebben we deze bestemmingsreserve van 75.384,00 wel volledig in moeten zetten in 2024.

Vrijwilligerswerk

In 2024 waren er bij Bibliotheek Rivierenland 484 vrijwilligers actief, in 2023 waren dit er 459. De medewerking en inzet van vrijwilligers is essentieel voor onze bedrijfsvoering. Zij ondersteunen in de locaties, ze helpen bij de vele activiteiten die we in onze locaties organiseren; een aantal van hen gaat naar onze klanten toe om voor te lezen of om boeken te brengen (Boek op Bezoek/Voorleescorso-projecten of Bibliotheek aan Huis voor niet mobiele mensen). Daarnaast staan onze vrijwilligers als gastvrouw/-heer in de vestigingen om daar de klanten te helpen, de bibliotheek netjes te houden en toezicht te houden. Daarnaast zijn er vrijwilligers actief op het gebied van taalondersteuning.

Met bijna 500 vrijwilligers en kijkend naar de relatie met onze maatschappelijke ambities en de community library, dan zijn de vrijwilligers de eerste community 'van buiten die binnen is'. Met dit hoge aantal vrijwilligers voegen we lokaal waarde toe, voor inwoners, voor medewerkers en natuurlijk voor de vrijwilliger zelf. Hier zijn we enorm trots op en hier bouwen we op verder. De organische wijze waarop we tot zoveel vrijwillige inzet zijn gekomen vraagt de komende jaren om de organisatie van het vrijwilligerswerk goed te blijven regelen. Zodat het voor iedereen een waardevol en plezierig blijft. Doorontwikkeling van vrijwillige inzet in onze organisatie gaat over een goede balans te blijven vinden voor medewerkers en vrijwilligers. Het aantrekkelijk blijven en aantrekken van nieuwe vrijwilligers (zoals jongeren) vraagt om een meer bewuste en flexibele inrichting op dit thema. Onze kracht blijft zitten in de lokale inzet en aansturing van vrijwilligers. Aanvullend hierop gaan we vrijwilligerswerk organisatie breed sterker inrichten, zodat de vrijwilliger de aandacht krijgt die hij/zij verdient. Een organisatie brede (tactische) coördinatie van vrijwilligerswerk zorgt voor de passende voorwaarden in processen, instrumenten en profielen. Deze vacature is inmiddels ingevuld. We hebben ook aandacht voor ontwikkeling van de talenten van vrijwilligers op gebied van deskundigheidsbevordering, digitale vaardigheden en co-creatie. Dit betekent ook dat de reservering voor ontwikkeling personeel en vrijwilligers (85.963) gehandhaafd blijft om de inzet van de Coördinator Vrijwilligerswerk de komende jaren te waarborgen.

Bedrijfsvoering en organisatieontwikkeling

ICT

Al heel lang is automatisering voor vrijwel elk bedrijf een onmisbare schakel in de bedrijfsvoering. Zo ook voor onze bibliotheek. Beveiliging van de geautomatiseerde werkomgeving en waarborging van privacygevoelige gegevens staan voorop. Geregeld wordt op het nieuws melding gemaakt van een bedrijf dat is gehackt. De bedreiging die hackers vormen voor de continuïteit van de dienstverlening wordt steeds duidelijker. Tegenwoordig stellen bedrijven zichzelf niet de vraag of ze worden gehackt, maar wanneer. Het is belangrijk om plannen en procedures gereed te hebben, zodat snel kan worden gehandeld. Hiervoor is in 2024 een grote stap gezet middels project DR - Disaster Recovery.

Het DR-project levert heldere stappenplannen met betrekking tot een data lek, een hack en een zogenaamde ransomware aanval. Bij die laatste worden systemen, applicaties en

gegevens gecodeerd en pas vrijgegeven na betaling. Het data lek stappenplan is inmiddels gereed en wordt in het eerste kwartaal van 2025 geïmplementeerd. De stappenplannen hack en ransomware volgen kort daarna. Door onvoorzienne personele omstandigheden was het niet mogelijk om het DR-project in zijn geheel in 2024 af te ronden en alle plannen te implementeren.

Andere projecten zijn inmiddels wel al afgerond. In het kader van beveiliging zijn de internetverbindingen gestandaardiseerd en verbeterd. Ook zijn de firewalls en switches in het netwerk vernieuwd en is een begin gemaakt met de vervanging van verouderde laptops in combinatie met de uitrol van de nieuwste Windows versie 11. Voor alle medewerkers is een online cursusomgeving geïmplementeerd ter verbetering van de bewustwording van 'cyber security'. In samenwerking met de KB - Koninklijke Bibliotheek is project Single Identity afgerond, waardoor abonneementhouders voortaan via één account kunnen inloggen. Alle oude printers zijn inmiddels vervangen door nieuwe moderne modellen. Hierdoor kan voortaan worden geprint vanaf mobiele devices, zoals eigen laptops en mobiele telefoons, en kan online worden afgerekend.

Tot slot leveren we een bijdrage aan het programma Werk aan Uitvoering (WaU) om de publieke dienstverlening structureel te verbeteren. Het is een initiatief van het vorige kabinet Rutte III. Ministeries, publieke dienstverleners en medeoverheden werken samen om beleid en uitvoering menselijker, wendbaarder en toekomstbestendig te maken ter verbetering van het vertrouwen van burgers in de overheid. Openbare bibliotheken spelen hierin een belangrijke rol.

De kosten voor automatisering waren in 2024 hoger doordat we voor de cyber veiligheid de switches versneld moesten vervangen. Ook het DRP heeft meer uren gevraagd dan vooraf voorzien. Dat hangt ook samen met het updaten van de besturingssystemen.

HRM

We zijn in 2023 gestart met een intern opleidingstraject. De landelijke modules bleken onvoldoende passend, waardoor we deze zelf hebben georganiseerd. Dit traject is als project in 2024 afgerond. De opleiding is nu vastgelegd in een digitale omgeving, waarbij ook de borging is geregeld. Daarnaast is het traject voor community librarians en ontwikkeladviseurs dat bestond uit inhoudelijke samenwerking en kennisdeling afgerond. Na jaren extern HR-advies ingehuurd te hebben, hebben we eind 2024 geworven voor een Coördinator HR. Deze start in januari 2025 en zal meewerken aan het personeelsbeleidsplan wat we samen met de OR vanaf maart gaan opstellen.

Activa

Inmiddels zijn binnen de meeste gemeenten alle investeringen afgeschreven. Dat is ook zichtbaar in de inrichting. Doordat we de SPUK gelden in 2024 hebben doorgeschoven zal er in 2025 voor alle gemeenten ruimte komen door de Decentralisatie uitkering Bibliotheekwerk.

Deze decentralisatie uitkering zal deels aangewend moeten worden om de herinrichting van onze locaties aan te passen.

Daarnaast willen we naar een onderhoudsplan per locatie toe, waardoor we preventief kunnen werken in plaats van reactief. Om de gemeenten niet voor extra kosten te stellen, willen we een reservering doen vanuit de decentralisatie uitkering 2025. Het meer-jaren onderhoud plan zal in Q1 opgesteld worden.

Bezoek website, webshop, social media en nieuwsbrief

In 2024 had de website van Bibliotheek Rivierenland 606.548 paginaweergaven, op een totaal aantal websitebezoeken van 423.159. In 2023 telde de website 495.786 paginaweergaven. Voor de webshop zijn er 94.673 weergaves geregistreerd. Waarvan ruim 46.000 op de homepage van de shop en een totaal van 159.938 gebeurtenissen.

VOOR WAARMERK
BIJ VERKLARING D.D. 10

24 MAART 2025

FSV
ACCOUNTANTS+ ADVISEURS

Op alle social mediaplatformen zijn onze bijdrages in totaal bijna een half miljoen keer getoond aan zowel nieuwe – als terugkerende bezoekers. Dat is 33.5% meer dan in 2023.

Van de in totaal 1.063 bijdrages die geplaatst zijn werd er 739 keer iets daarvan gedeeld door volgers. Dat is bijna 70% van alles wat we plaatsen.

Op die 1.063 bijdrages zijn 8.608 reacties (likes, comments) gekomen. In totaal is dat meer dan 38% hoger dan in 2023.

In 2024 zijn al onze social media accounts van 3.706 volgers met 118% gegroeid naar 8.080 volgers. Daarnaast zijn de videoweergaves van onze kanalen met 231% gestegen van 21.786 views naar 72.070 views in 2024.

Ook is het aantal clicks op links bij onze bijdrages ruim verdubbeld. Dat kan zijn een doorklik naar een activiteit in de webshop, naar een digitale cursus en naar de collectie. Dat is dus 2x zoveel interesse in onze diensten en producten.

Onze digitale nieuwsbrief bereikt momenteel maandelijks 18.989 adressen met een bovengemiddeld aantal ontvangers die deze ook leest of verder klikt.

Organisatieontwikkeling

Binnen onze bedrijfsvoering hebben we voor de komende jaren een aantal speerpunten geformuleerd:

- Marketing en communicatie
- Onze mensen; Vrijwilligerswerk en HR
- Duurzaamheid
- Huisvesting
- Informatietechnologie
- Veiligheid

Bij alles wat we doen staat onze klant centraal. We willen zo doelgericht mogelijk werken aan onze speerpunten en onze ambities waarmaken. Om deze reden kozen we in 2019 ervoor om teams multidisciplinair bij elkaar te brengen in de lokale teams. Ook onze vrijwilligers zijn we nog meer lokaal gaan betrekken. We zien en krijgen ook de terugkoppeling uit de teams dat dit een goede beweging is geweest en effectief werkt.

De ontwikkeling van de lokale teams is de afgelopen jaren in een stroomversnelling geraakt. Mede door de organisatieverandering van programmering naar community librarian. We ervaren dat de teams op een natuurlijke wijze in gezamenlijkheid kunnen focussen op de doelen die met de diverse gemeenten zijn afgesproken. We zien de enorme toegevoegde waarde van vrijwilligers in de lokale verbondenheid met inwoners en medewerkers. Het vergroten van de waarde van vrijwilligerswerk voor inwoners, de vrijwilliger zelf en voor de organisatie is onze volgende stap. Dit doen we door een vrijwilligers inclusieve organisatie te zijn in alle onderdelen van onze organisatie.

Hierdoor ontwikkelen de diverse rollen zich verder door en kan iedereen de taak oppakken die nodig is voor de verdere doorontwikkeling van de organisatie.

De bibliotheekorganisatie is gegroeid sinds 2018 en dat maakt dat de aansturing van het team bedrijfsvoering door de bestuurder niet meer mogelijk is. Het takenpakket is te omvangrijk en te breed geworden en nieuwe ontwikkelingen en mogelijkheden dienen zich in sneltreinvaart aan. Van de bestuurder wordt gevraagd en verwacht dat zij haar rol en taken kan uitvoeren op zowel lokaal, regionaal als landelijk niveau. Veel van de huidige, maar vooral ook de toekomstige ontwikkelingen worden in de overlegvormen op die niveaus besproken, ervaringen gedeeld en besluiten genomen. Dat maakt dat de bestuurder ook veel onderweg is.

Zoals eerder aangegeven is onze besturing gericht op het geven van vertrouwen en ruimte aan onze medewerkers en hen aan te moedigen om zoveel mogelijk zelfstandig het werk uit te voeren en daarmee ook verantwoordelijkheid te nemen voor het behalen van onze doelen.

**VOOR WAARMERK
BIJ VERKLARING D.D.** 11

24 MAART 2025

Dat betekent ook dat er een juiste verhouding moet zijn tussen het aantal medewerkers en de leiding.

Momenteel wordt gewerkt aan de realisatie van een professionele en effectieve eenheid Bedrijfsvoering die de organisatie effectief ondersteunt bij haar bedrijfsvoering in algemene zin en de Lokale teams faciliteert en ondersteunt bij het behalen van haar doelen. Het gaat daarbij om de werkgebieden Financiële Administratie, HRM, ICT/Informatietechnologie, Logistiek/huisvesting en Data. De werkzaamheden zijn gerubriceerd en samengebracht in werkclusters, waarbinnen de medewerkers op basis van expertise, ervaring en met hun talenten samenwerken om de gestelde doelen waar te maken. Op hoofdlijnen is deze werkvorm vergelijkbaar met die binnen de Lokale Teams.

In essentie is het Team Positionering en innovatie (P&I) ook gericht op het effectief ondersteunen van de interne organisatie en de Lokale Teams. Naast het leiding geven aan projecten en de implementatie van onze doorontwikkeling.

Vanuit dat perspectief en de personele omvang van beide eenheden van nu in totaal 13 medewerkers ligt het voor de hand om deze twee eenheden samen te voegen en onder een besturing/manager te brengen.

Gezien de zwaartepunten in beleid de komende jaren zal er voor deze functie in de eerste helft van 2025 een nieuw profiel opgesteld worden waarmee we onze ambities waar kunnen maken.

Op de speerpunten zullen we komende jaren kennis moeten inhuren, een organisatie als Bibliotheek Rivierenland kan niet op alle kennisgebieden medewerkers in huis hebben. Dat betekent dat we vanuit de bestemmingsreserve implementatie Nieuwe Visie op projectbasis, zoals in 2024 ook het geval was, kennis moeten blijven inhuren voor de verdere doorontwikkeling van onze organisatie. Dat betekent ook dat we vanuit de resultaatbestemming € 20.000,- toevoegen aan de bestemmingsreserve, waardoor deze op het bedrag van € 204.924,- uitkomt.

Risico en weerstandsvermogen

Om te beoordelen of de organisatie voldoende financiële middelen heeft om bij tegenvallende inkomsten van haar activiteiten, gedurende een periode kan voortzetten, wordt gebruikt gemaakt van de door OCW voor het cultuurveld opgestelde benadering 'de haringmaat' (het eigen vermogen gedeeld door de totale baten). Als deze ratio lager is dan 0 heeft de organisatie een hoog risico; een ratio met minimaal 0 en maximaal 0,10 een middelmatig risico en een ratio hoger dan 0,10 betekent een laag risico.

Bibliotheek Rivierenland heeft een waarde van 0,096 (excl. Bestemmingsfonds) en wordt daardoor ingedeeld in de categorie middelmatig risico. Dit algemene reserve zou in de toekomst nog wat hoger mogen worden, om toekomstige tegenvallers op te kunnen vangen.

De Dienstverlening

De basis uit ons convenant

De Bibliotheek als plek voor ontmoeting, ontwikkeling en ontspanning

Leden

In 2024 nam het aantal jeugdleden toe met 473 leden van 34.528 leden in 2023 naar 35.001. Het aantal volwassen leden daalde licht van 15.253 leden in 2023 naar 15.192 in 2024. De instellingsabonnements bleven nagenoeg gelijk met 306 in 2024 ten opzichte van 307 in 2023. Het totaal aantal leden bedroeg 50.088 ten opzichte van 48.872 in 2022. Op alle fronten een stijging.

VOOR WAARMERK
BIJ VERKLARING D.D.

12

24 MAART 2025

FSV
ACCOUNTANTS+ADVISEURS

We zien al jaren een verschuiving in het aandeel jeugdleden en uitleningen dat groeit. Dit betreft de cijfers in onze bibliotheken, dat is exclusief alle uitleningen in de scholen. Uiteraard is het aantal gebruikers van de bibliotheek veel groter, omdat niet iedereen lid is van de bibliotheek. De hiervoor benodigde herinrichting staat beschreven onder bedrijfsvoering.

Uitleningen

We genereerden in 2024 1.041.939 uitleningen, in 2023 waren dit er 1.064.794. De uitleningen e-books door onze leden, via de online bibliotheek, stegen opnieuw aanzienlijk en bedroegen 92.251 ten opzichte van 81.785 in 2023 en 76.621 uitleningen in 2022. Daarnaast werden er via de online bibliotheek ook 45.454 luisterboeken uitgeleend, ten opzichte van 36.261 in 2023. Dit is opnieuw een ruime stijging. Ter vergelijking, in 2022 waren dit 31.117 uitleningen.

Bezoekers

In alle locaties ontvingen we in 2024 720.078 bezoekers. In 2023 waren dat 685.506 bezoekers en in 2022 589.016 bezoekers. Opnieuw een ruime toename van 34.572 bezoekers.

Collectie

Onze collectie werd in 2024 zorgvuldig samengesteld door onze boekenleverancier NBD Biblion op basis van onze collectieprofielen. We blijven de collectie goed afstemmen op de wensen van onze klanten en doen regelmatig intern onderzoek naar onze processen. Doordat NBD Biblion in de zomer van 2023 overging op een nieuw computersysteem waren de leveringen, bestellingen en budgetten in 2023 maandenlang onduidelijk. De migratie bleek onvoldoende getest, waardoor zij in een enorme crisis terecht kwamen. En alle bibliotheken in het land, op dat gebied. De hieruit voortvloeiende bestelachterstanden en leveringsproblemen waren in 2024 nog niet opgelost. In 2025 verwachten we hier ook nog de laatste naweën van.

Van de bestemmingsreserve voor collectie van 50.000 is 25.000 euro aangewend in 2024. We hebben uitgezocht dat het restant van 25.000 in 2025 nodig is voor het rechtekken van de collecties van de scholen. Vandaar dat deze reserve voor de helft gehandhaafd blijft voor 2025.

De collectie jeugdboeken bedroeg per 31 december 134.300 exemplaren en de volwassen collectie 111.212 exemplaren. In totaal zijn dat 245.512 exemplaren. In 2023 bestond de jeugdcollectie uit 123.958 exemplaren en de volwassen collectie bedroeg 106.830 exemplaren, in totaal 230.788 exemplaren.

Community's

We hebben in 2024 verder ingezet op vraaggericht werken in kernen en wijken. Inwoners die ons niet weten te bereiken, maar wel ondersteuning nodig hebben, die zoeken we op waar zij veel zijn. Met 21 locaties en 101 kernen en wijken in ons werkgebied betekent dit contacten leggen en de vraag ophalen. Van daaruit kijken welke dienstverlening we in kunnen zetten om impact te maken. Er zijn mooie stappen gezet in netwerkvorming en ook al aardig wat succesvolle activiteiten georganiseerd. In 2024 hebben we deze dienstverlening verder vormgegeven met behulp van SPUK-gelden (SPUK Bieb). Zes gemeenten hebben SPUK-Bibliotheek gelden toegekend gekregen voor het verruimen van openingstijden door uitbreiding van bibliotheekdienstverlening naar de kernen en wijken. In vier van de zes gemeenten zijn initiële activiteiten-carroussels georganiseerd in steeds een tweetal kernen om van daaruit op experimentele wijze door te starten naar structureel meer activiteiten in de kernen en wijken van de gemeenten. Het gaat met name om activiteiten op het gebied van digitale vaardigheden, zoals computercursussen en workshops over bijvoorbeeld het herkennen van nepnieuws of rondom AI (artificial intelligence), maakplaats-activiteiten voor jongeren, waarin zij leren dingen te maken met behulp van apparaten en nieuwe technologie en waarin ze talenten bij zichzelf kunnen ontdekken en voorleesactiviteiten voor ouders met jonge kinderen. Deze activiteiten vinden plaats in door de verschillende doelgroepen veel

BIJ VERKLARING D.D. 13

24 MAART 2025

FSV

ACCOUNTANTS+ ADVISEURS

bezochte plekken zoals buurt- en dorpshuizen of bijvoorbeeld in de kantine van een sportvereniging.

De programma's

Geletterde samenleving | Doorgaande leeslijn 0-18 jaar/ Preventie

Binnen deze doorgaande lijn bepalen we door middel van effectmetingen welke aanpak de beste resultaten oplevert. Deze aanpak blijven we door ontwikkelen. We werken aan een zichtbare verandering in gedrag en het hierdoor vergroten van kansen, waarbij we meer ouders bereiken en ondersteunen bij het oppakken van hun rol binnen de leesbevordering. Dit doen we met de gezinsaanpak door de inzet van onze leescoaches die werken aan leesplezier thuis. Binnen de Bibliotheek op School steken we meer in op deskundigheidsbevordering door leerkrachten en door teams te coachen. We zetten de uren zoveel als mogelijk in op het stimuleren van de leesmotivatie bij individuele leerlingen en met kleine groepjes leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben. Daarnaast besteden we op sleutelmomenten, in de groepen 3, 4 en 6 (wanneer de leesmotivatie aantoonbaar daalt) klassikaal aandacht aan leesbevordering en het stimuleren van leesplezier. Voor het vmbo-onderwijs ontwikkelden we een format binnen een innovatieproject. Daarnaast volgen wij de landelijke ontwikkelingen in het voortgezet onderwijs om gebruik te maken van bewezen 'best practices' om daarmee een effectieve aanpak te kunnen blijven bieden ten behoeve van de leesmotivatie van jongeren.

Taal begint thuis: inzichten uit wetenschappelijk onderzoek

Wetenschappelijk onderzoek leert ons dat de basis voor de taalontwikkeling en geletterdheid van kinderen wordt gelegd op jonge leeftijd. Dat gebeurt met name tijdens alledaagse gesprekken thuis. Ongemerkt leren kinderen thuistaal te gebruiken om te communiceren tijdens activiteiten die worden ondernomen, om emoties te uiten en kennis te delen over de wereld om hen heen. Tijdens deze informele interacties gedurende de dag doen zij ervaringen op met de betekenis van woorden en concepten. De mondelinge taalvaardigheid die kinderen informeel ontwikkelen, zoals woordenschat en taalbegrip, is een onmisbare bouwsteen voor de ontwikkeling van geletterdheid.

Gezinsaanpak en BoekStart

Met de doorgaande leeslijn 0-18 werkt Bibliotheek Rivierenland aan de preventie van laaggeletterdheid vanaf de start van een leven. Met ouders gaan we in gesprek over het belang van en hun rol in de taalontwikkeling van hun (verwachte) kind. We werken aan een zichtbare verandering in gedrag en het hierdoor vergroten van kansen, waarbij we meer ouders bereiken en ondersteunen bij het oppakken van hun rol binnen de leesbevordering. Dit doen we met onze gezinsaanpak door de inzet van Leesplezier Thuis. Met het programma BoekStart dragen we deze rol breed uit en ondersteunen we de gezinsaanpak.

Leesplezier thuis

De gezinsaanpak is gericht op gezinnen met kinderen in de leeftijd van twee tot en met zeven jaar. Binnen de Gezinsaanpak wordt het programma *Leesplezier Thuis* ingezet waarbij ouders in de thuissituatie ondersteund worden bij het praten, spelen en (voor)lezen met hun kind, om zo een taalrijke thuisomgeving en een positieve leesomgeving te creëren. Met *Leesplezier Thuis* spelen de leescoaches van Bibliotheek Rivierenland in maximaal 10 bezoeken in op de intrinsieke motivatie van ouders, met respect voor hun competenties en autonomie. Voor doorverwijzingen werken we samen in een lokaal netwerk met primair onderwijs en kinderopvanginstellingen, consultatiebureau en andere lokale maatschappelijke partners. Wij voeren deze aanpak uit in 8 gemeenten. In Druten bereiken we ouders via consultatiebureau en kinderopvang.

VOOR WAARMERK
BIJ VERKLARING D.D.

14

24 MAART 2025

FSV
ACCOUNTANTS+ ADVISEURS

Resultaten

In de acht gemeenten hebben de leescoaches in 2024 in totaal 1086 gezinsbezoeken afgelegd, waarbij zij in 2024 in 139 nieuwe gezinnen startten.

Beoogd effect Gezinsaanpak

- Vergroting bewustzijn van ouders van hun invloed op de taalontwikkeling van hun kind.
- Verhoging leesplezier door creëren taalrijke thuisomgeving.
- Ouders bieden meer taal aan door het voeren van interactieve gesprekjes met hun kind.
- Ouders zien het belang van het gebruik van taal bij spel.
- Ouders ervaren hoe boeken behulpzaam zijn bij het aanbieden van taal.

Impact

In 2024 hebben we voor de doorgaande leeslijn onze resultaat-, effectmetingen en bijbehoren databronnen in kaart gebracht en geanalyseerd op in hoeverre we op basis daarvan de impact van onze inspanningen kunnen aantonen. Daarnaast zijn we gestart met een paar kleinschalige impactmetingen binnen de gezinsaanpak. Op basis van interviews met 4 gezinnen die bezocht zijn, waar de leescoach samen met de ouders met Leesplezier Thuis aan de slag is gegaan, kunnen we een aantal effecten noemen, met dit voorbehoud dat het op deze schaal nog onvoldoende bewijs is om alle effecten te kunnen onderbouwen:

1. De ouder is zich meer bewust van diens rol in de taalontwikkeling van het kind. (bijvoorbeeld in het voorlezen, en benoemen wat je doet tijdens het uitvoeren van taakjes in huis).
2. 3 van de 4 geïnterviewden worden lid van de bibliotheek dankzij LeesPlezier Thuis.
3. 3 van de 4 geïnterviewde ouders lezen van bijna niet naar structureel voor.
4. 3 van de 4 maken kennis met Bereslim.
5. 3 van de 4 geïnterviewden laten kind zelf boeken uitzoeken.
6. Alle geïnterviewden benoemen in het dagelijks leven dingen (bijvoorbeeld een paard in de wei) die ook in het boek voorkomen

Rondom de gezinsaanpak

Naast de gezinsbezoeken is de leescoach bezig met de volgende activiteiten rondom en ten dienste van de gezinsaanpak:

- Ouder/kindactiviteiten op KOV-locaties om zo in contact te komen met ouders en een vertrouwd gezicht te worden.
- Meewerken aan initiatieven van samenwerkingspartners bij ouder/kindactiviteiten.
- Onderhoud en stimulering doorverwijzingsproces waar nodig: Samenwerkingspartners voortdurend informeren over *Leesplezier thuis*.
- Netwerken: op VVE- en OKB-bijeenkomsten vertelt en informeert een medewerker van Bibliotheek Rivierenland over de gezinsaanpak. Hier zijn vaak intern begeleiders van basisscholen aanwezig, vertegenwoordigers van kinderopvanglocaties.
- Het zelf benaderen van gezinnen die hij/zij ontmoet op het consultatiebureau.

BoekStart 0-4 jaar

Het programma BoekStart bevordert het lezen met heel jonge kinderen. Het BoekStartkoffertje, op te halen in de bibliotheek, is voor alle kinderen van 0 tot 2 jaar. BoekStart helpt ouders het juiste voorleesboek te vinden.

VOOR WAARMERK
BIJ VERKLARING D.D.

24 MAART 2025

FSV
ACCOUNTANTS+ ADVISEURS

Resultaat

Aantal BoekStart welkomstgesprekken in 2024 van klantadviseurs met ouder/verzorger die hun baby/dreumes/peuter kwamen inschrijven in de bibliotheken en daarbij uitgereikte BoekStartkoffertjes: 1.143.

Beoogd effect BoekStart

Grotere woordenschat, met lange termijneffect van een positieve invloed op de taalontwikkeling.

Boekstartactiviteiten ondersteunend aan de gezinsaanpak

BoekStart ouder-kindactiviteiten

De leescoach organiseert op verschillende momenten in het jaar BoekStart ouder-kind activiteiten met als doel bij ouders het bewustzijn te vergroten dat zij thuis een belangrijke rol spelen in de taalontwikkeling van hun kind. Met interactieve voorleessessies laten zij ouders beleven hoe voorlezen hier als gewoonte aan bijdraagt. Dit doen zij bijvoorbeeld in kinderopvanglocaties, in speeltuinen en buurthuizen of in de bibliotheek. Op geanimeerde en interactieve wijze lezen zij voor. Ze maken daarbij gebruik van spelelementen, muziek en een mooi decor.

Resultaat

In 2024 hebben de leescoaches 543 ouder-kind activiteiten verzorgd, waarbij in totaal 3.101 ouders en 7.121 kinderen aanwezig waren.

Doel

- Verhoogd bewustzijn van ouders op invloed taalontwikkeling, door meer kennis over leesopvoeding en taalontwikkeling.
- Grotere ouderbetrokkenheid.
- Vergroot leesplezier.

Effecten

- Ouders vinden voorlezen belangrijker en beginnen daarmee eerder.
- BoekStart-kinderen hebben een grotere woordenschat.
- BoekStart-kinderen lopen op 5-jarige leeftijd voor in hun taalontwikkeling en ontluikende geletterdheid.

BoekStart/Leescoach op het consultatiebureau

De leescoach komt regelmatig op het consultatiebureau en ondersteunt de jeugdarts en -verpleegkundige door met ouders in gesprek te gaan en gerichte voorleesondersteuning te bieden. Zo bouwt de leescoach een nauwe band op met ouders en wordt de coach een vertrouwd gezicht, ook in de bibliotheek. Het blijkt dat vooral laagtaalvaardige ouders hierdoor makkelijker naar de bibliotheek gaan.

Resultaat

In 2024 hebben onze leescoaches op de consultatiebureaus in de regio in totaal 2.757 gesprekken gevoerd met ouders over het belang van voorlezen. Daarnaast is er met 2.482 kinderen een boekcontact geweest tijdens deze bezoeken.

Groepsbezoeken aan de Bibliotheek

In 2024 hebben er 7 groepsbezoeken van de Kinderopvang/Groep 1-2 speciaal onderwijs aan de bibliotheek plaatsgevonden, met in totaal 73 kinderen begeleid door 24 ouders.

VOOR WAARMERK
BIJ VERKLARING D.D.

24 MAART 2025

FSV
ACCOUNTANTS+ ADVISEURS

Inspiratieavond Nationale Voorleesdagen

Voorafgaand aan de Nationale Voorleesdagen wordt er jaarlijks in januari een inspiratieavond georganiseerd voor deskundigheidbevordering van pedagogisch medewerkers in de kinderopvang.

Alle 57 deelnemers hebben drie workshops bezocht die betrekking hadden op het prentenboek van het jaar. De opgedane kennis kon de volgende dag meteen ingezet worden op de groep en gedeeld worden met collega's.

- Een workshop gebaren, gegeven door een van onze leescoaches, gespecialiseerd in gebarentaal.
- Een workshop theater, verzorgd door een oud-collega met veel expertise op het gebied van theater maken.
- Een workshop muziek op schoot, gegeven door een van onze leescoaches die gespecialiseerd is in muziek.

De Bibliotheek op school 4-12 jaar

Met dit programma werkt de leescoach aan een positief leesklimaat op school. De focuspunten zijn:

- Individuele aandacht voor de leerling die geen leesplezier ervaart door het voeren van leesgesprekken.
- Deskundigheidsbevordering van het team.
- Klassikale lessen in de groepen 3,4 en 6 waar het risico op het afhaken als lezer het grootst is.

Masterplan Basisvaardigheden Impulsregeling II

Er zijn voor bibliotheken extra rijksmiddelen uit het Masterplan Basisvaardigheden beschikbaar. Vanuit de impulsregeling II heeft Bibliotheek Rivierenland in 2024 extra geld ontvangen voor de doorontwikkeling van haar programma 'de Bibliotheek op school' voor de komende drie jaren.

Deze middelen worden ingezet op drie doelen:

- Versterking van onze inzet met onder andere meer uren.
- Verdieping van het programma om te komen tot meer impact per school.
- Opzet Impactmetingen.

Het merendeel van de impuls wordt besteed aan het versterken van onze inzet met meer uren daar waar het het hardst nodig is, op scholen met veel leerlingen die nu geen leesplezier ervaren. De leescoaches gaan het programma 'de Bibliotheek op school' verder verdiepen om zo meer impact te kunnen maken op de scholen, door de leesontwikkeling in deze jaren te volgen, door middel van het voeren van leesgesprekken.

De ontvangen subsidie in 2024 ad. € 305.000,- heeft betrekking op het schooljaar 2024/2025. In het jaar 2024 is er reeds aan uren en directe kosten € 130.627,- gerealiseerd, Het resterende budget € 174.373,- zal, na verwachting, volledig worden gerealiseerd in 2025.

Leesgesprekken

Een leesgesprek is een gesprek over lezen met een leerling die geen leesplezier ervaart. Er kunnen diverse redenen zijn waarom de leerling geen leesplezier ervaart. Tijdens het gesprek worden de leesomgeving, leesvoorkeuren en leesvaardigheid besproken om zo het geschikte boek te vinden voor deze leerling. Daarnaast wordt er een kort verslag gemaakt

VOOR WAARMERK
BIJ VERKLARING D.D.

17

24 MAART 2025

met bevindingen en tips waarmee leerling, leerkracht en ouders verder kunnen werken aan leesplezier.

Resultaten

Al onze leescoaches hebben in 2024 in totaal 684 leesgesprekken gevoerd met leerlingen van de basisscholen waar wij het programma de Bibliotheek op school uitvoeren.

Effecten

- Door persoonlijk aandacht wordt het kind zich bewust van zijn persoonlijke leesvoorkeur.
- Door het lezen van het juiste boek gaan kinderen (meer) leesplezier ervaren.
- Doordat zij leesplezier ervaren gaan kinderen meer en vaker lezen.

Impact

In 2024 hebben we voor de doorgaande leeslijn onze resultaat-, effectmetingen en bijbehoren databronnen in kaart gebracht en geanalyseerd op in hoeverre we op basis daarvan de impact van onze inspanningen kunnen aantonen. Ook bij de leesgesprekken hebben we onderzocht of en hoe we de impact die we maken kunnen aantonen. Een van de meetinstrumenten is een logboekje dat een leescoach bijhoudt over de leesgesprekken. – een Hierin staat heel beknopt wat de situatie van het kind is en de houding jegens lezen. Dit kan dienen als een simpele 0-meting. Vervolgens wordt er een doel opgesteld en aan het einde van elk leesgesprek een huiswerkopdracht meegegeven waar bij een volgend leesgesprek op gereflecteerd wordt. Dit middel heeft potentie om op een laagdrempelige manier de verandering rondom het leesplezier van het kind bij te houden.

De resultaten uit de eerste stappen richting impactmetingen op de leesgesprekken dragen bij aan het effect 'kinderen willen lezen' en 'kinderen praten over wat ze gelezen hebben. In 2025 breiden we het impact gericht werken verder uit door de verandertheorie aan te scherpen en de effectmetingen op de leesgesprekken verder uit te zetten.

BOM (Boek op Maat gesprekken)

Er zijn ook Boek op Maat gesprekken (BOM). Bij Boek op Maat spreekt de leescoach (een groepje) leerlingen in de schoolbibliotheek die lezen meestal moeilijk of niet zo leuk vinden. Het gaat hierbij om leerlingen die thuis geen leescultuur hebben, die niet tot (vrij) lezen komen of die veel moeite hebben een leuk boek te vinden.

Resultaten

De leescoaches hebben in 2024 142 BOM-gesprekken gevoerd met in totaal 1171 leerlingen.

Effecten

- Door het lezen van het juiste boek gaan kinderen (meer) leesplezier ervaren.
- Doordat zij leesplezier ervaren gaan kinderen meer en vaker lezen.

Klassikale lessen

De leescoaches hebben in 2024 in totaal 1.868 klassikale lessen gegeven.

Netwerkbijeenkomst leescoördinatoren

Tijdens deze bijeenkomst op 18 juni, stond het thema collectie centraal: 'Verrijk je klas met boeiende verhalen'. Deelname door 13 leescoördinatoren uit de regio.

Groepsbezoeken aan de bibliotheken

Maar liefst 577 ouders en 3.585 kinderen hebben in 2024 in schoolverband de bibliotheken bezocht tijdens in totaal 104 groepsbezoeken.

VOOR WAARMERK
BIJ VERKLARING D.D.

18

24 MAART 2025

Nationale voorleeswedstrijd

Een spannende leesbevorderingswedstrijd voor de leerlingen van groep 7 en 8. Binnen de regio deden 61 schoolkampioenen mee aan deze wedstrijd.

De Bibliotheek op school VO 12-18 jaar

Steeds meer jongeren op het vmbo zijn laaggeletterd. Vanuit het voortgezet onderwijs is een groeiende belangstelling ontstaan voor samenwerking met de bibliotheek door het inzetten van een leescoach. Bibliotheek Rivierenland heeft samenwerkingsovereenkomsten met een aantal middelbare scholengemeenschappen, te weten het Cambiumcollege Zaltbommel, Pantarijn Kesteren; Lingecollege Tiel en Pax Christi in Beneden-Leeuwen. De samenwerking met ORS Lek en Linge in Culemborg kwam afgelopen jaar tot een einde vanwege een niet in te vullen vacature. Op de scholen voor voortgezet onderwijs gaat het om leerlingen die de basis-kaderopleiding of mavo volgen. Deze leerlingen lopen het meeste risico de school laaggeletterd te verlaten. Ook hier zetten de leescoaches, net als in het basisonderwijs met name in op de individuele leesgesprekken met leerlingen om de meeste impact te kunnen maken.

Biebclub

Naschools (als verlengde schooldag) is in 2024 in twee gemeenten de Biebclub georganiseerd. Leerkrachten kunnen daarvoor leerlingen aanmelden die een steuntje in de rug kunnen gebruiken als het gaat om leesmotivatie. In West-Betuwe en Zaltbommel is hiervan in 2024 gebruik gemaakt.

Participatie in de informatiesamenleving - digitale inclusie en digitaal burgerschap

Digitalisering en technologie hebben een steeds grotere impact op ons leven. Wie niet in staat is om digitale middelen te gebruiken, kan niet of minder goed meedoen in de samenleving. Dit heeft effecten op de werkgelegenheid, voor het sociaal functioneren en voor het contact met de e-overheid. Hierbij staat digitale inclusie centraal: Het is van belang dat iedereen kan meedoen en kan profiteren van digitalisering. Het aanbod digitale vaardigheden van Bibliotheek Rivierenland bestaat uit de cursussen, individuele spreekuren en maatwerkactiviteiten. Naast het feit dat Bibliotheek Rivierenland op een groot deel van haar locaties Informatiepunt Digitale Overheid (IDO) is.

Informatiepunt Digitale Overheid

Bibliotheek Rivierenland ontvangt sinds 1 januari 2023 via de gemeenten een specifieke uitkering Informatiepunt Digitale Overheid (SPUK IDO). Deze middelen zijn bestemd voor het uitvoeren van de activiteiten basisvaardigheden én het Informatiepunt Digitale Overheid. Tegenwoordig kunnen inwoners van alles regelen via internet. Ook contact met de overheid gaat steeds vaker digitaal. Voor het aanvragen van bepaalde zaken zoals bijvoorbeeld huur- of zorgtoeslag, is een DigiD nodig. En mensen moeten ook met de computer kunnen omgaan. Er zijn genoeg mensen die dit lastig vinden. Zij kunnen daarom met hun vragen aankloppen bij het Informatiepunt Digitale Overheid in de Bibliotheek.

Onze getrainde medewerkers helpen mensen dan op weg. Bibliotheekmedewerkers weten goed wat de aangesloten overheidsinstanties doen en begeleiden mensen bij het zoeken naar informatie op overheidswebsites. Ook weten zij naar wie of welke instantie zij degenen met de hulpvraag kunnen doorverwijzen, zodat zij verder geholpen worden als dat nodig blijkt. Mensen hoeven geen lid te zijn van de Bibliotheek om gebruik te maken van het Informatiepunt Digitale Overheid. De hulp is gratis. Daarnaast organiseren we als Bibliotheek, soms in samenwerking met partners, activiteiten zoals workshops en cursussen,

VOOR WAARMERK
BIJ VERKLARING D.D.

19

24 MAART 2025

FSV

ACCOUNTANTS+ADVISEURS

om mensen vooruit te helpen met hun digitale vaardigheden, zodat ze ook de zelf de weg leren vinden.

Sinds 2022 zijn we actief als Informatiepunt Digitale Overheid in de vestigingen Beneden-Leeuwen, Dodewaard, Dreumel, Druten, Kesteren, Tiel, Aalst, Ammerzoden, Culemborg, Geldermalsen, Kerkdriel, Lienden en Zaltbommel. Inwoners kunnen tijdens de openingstijden van deze vestigingen vragen stellen over de digitale overheid. Alle hulpvragen worden geregistreerd. Zo kunnen de manifestgroep-partijen (zoals UWV, Belastingdienst, DUO etc.) zien hoeveel vragen de bibliotheken gezamenlijk beantwoorden.

Resultaten 2024

- We hebben een Informatiepunt Digitale Overheid in de vestigingen Aalst, Ammerzoden, Beneden-Leeuwen, Culemborg, Dodewaard, Dreumel, Druten, Geldermalsen, Kerkdriel, Kesteren, Lienden, Tiel en Zaltbommel. Inwoners kunnen tijdens de openingstijden van deze vestigingen vragen stellen over de digitale overheid.
- Alle hulpvragen worden geregistreerd in een landelijke outputregistratietool. Er zijn in 2024 3.191 hulpvragen geregistreerd. Dat is bijna een verviervoudiging ten opzichte van vorig jaar. Er zijn in 2023 821 hulpvragen geregistreerd en in 2022 telden we 379 geregistreerde hulpvragen.
- We nemen steekproefsgewijs impactmetingen af.
- Er heeft weer een opleidingstraject voor nieuwe (junior) klantadviseurs en medewerkers digitale vaardigheden plaatsgevonden. Daarnaast heeft er binnen het leernetwerk op maandag 17 juni een kennissessie over digitale inclusie plaatsgevonden worden. Op 28 oktober en 4 november konden alle klantadviseurs en medewerkers digitale vaardigheden een verdiepingstraining over het Informatiepunt Digitale Overheid volgen. Hierbij gingen we dieper in op casuïstiek.
- In samenwerking met marketing & communicatie is een communicatieplan opgesteld en uitgevoerd.
- Er heeft een gesprek met Staatssecretaris van Huffelen plaatsgevonden over Digitale Inclusie in Bibliotheek Zaltbommel.
- Er heeft een gesprek met tweede kamerlid Barbara Kathmann plaatsgevonden over de mogelijke bezuinigingen op het gebied van Digitale Inclusie.
- De cubicle in Zaltbommel is geplaatst.
- Er is gewerkt aan een nieuwe waaier met informatie per gemeente om te kunnen doorverwijzen. Deze is in oktober verspreid richting de lokale teams.
- Met alle beleidsambtenaren is contact geweest over het onderwerp Digitale Inclusie. Met de meesten heeft er ook een afspraak plaatsgevonden. Alle gemeenten hebben individueel cijfers ontvangen voor het SISA (verantwoording richting het Rijk). Ook is er een regionale verantwoording (inhoudelijk en financieel) gestuurd. Na 30 juni is richting alle gemeenten een mail met de stand van zaken gestuurd.
- Bibliotheek Rivierenland heeft meegewerkt aan een landelijk onderzoek naar de beheerskosten van de IDO's, uitgevoerd door KPMG.
- De handreiking met privacyrichtlijnen omtrent het Informatiepunt Digitale Overheid heeft een update gekregen en er is informatie toegevoegd over hoe om te gaan bij vragen over bankzaken. Dit vergt een iets andere aanpak.

Impactgegevens bezoekers (Bibliotheekmonitor)

Van alle aan de monitor deelnemende bezoekers is 25% man en 75% vrouw. Het grootste deel van de bezoekers (58%) is 75+. Een kwart van de bezoekers is tussen de 55-74 jaar en 8% is tussen de 35-54 jaar. Van de bezoekers die de monitor hebben ingevuld heeft ruim 90% Nederlands als moedertaal. De rest is anderstalig. De verdeling tussen leden en niet-leden is precies 50/50. De meeste mensen komen naar het Informatiepunt Digitale Overheid

VOOR WAARMERK
BIJ VERKLARING D.D.

20

24 MAART 2025

omdat ze niet wisten hoe ze iets moesten regelen. Maar soms ook om uitleg te krijgen over een moeilijke brief of omdat ze niet weten bij welke organisatie ze moeten zijn met een vraag (route).

Impact Informatiepunt Digitale Overheid

Voor 92% van de bezoekers is de vraag bij het IDO volledig beantwoord. Voor 8% is de vraag deels beantwoord. Een kwart van de bezoekers denkt de vraag of het probleem de volgende keer zelf te kunnen oplossen. Een derde denkt dit misschien te kunnen. Ruim 8 op de 10 bezoekers hebben dan ook iets nieuws geleerd door het bezoek aan het Informatiepunt Digitale Overheid. 75% vindt de hulp die zij gekregen hebben 'heel goed'. 25% beoordeelt de hulp met 'goed'. De reden waarom de bezoekers het Informatiepunt hebben bezocht is verschillend. Zij geven met name aan dat het dichtbij is en dat de medewerkers van de Bibliotheek deskundig zijn. Maar ook antwoorden zoals 'het is gratis', 'de bibliotheek is betrouwbaar' of 'het voelt als een veilige plek' worden gegeven.

Activiteitenprogramma basisvaardigheden - Digitale inclusie

Bibliotheek Rivierenland speelt met haar dienstverlening een belangrijke rol bij het bevorderen van de informatie en digitale vaardigheden van de inwoners van regio Rivierenland. Dat is hard nodig omdat de online informatiestroom toeneemt en de technologische ontwikkelingen steeds meer vragen van mensen. In samenwerking met de gemeenten en lokale partners creëert Bibliotheek Rivierenland producten en diensten om de basisvaardigheden van mensen te vergroten.

Om alle activiteiten te kunnen uitvoeren, hebben we inmiddels 10 medewerkers digitale vaardigheden in dienst. Zij werken nauw met elkaar samen om alle activiteiten in de gemeenten te kunnen verzorgen. Per gemeente is er ook een medewerker aangewezen die als aanspreekpunt fungeert.

Resultaten 2024

- Spreekuren Eerste Hulp bij Online: 1.084 bezoekers
- Cursus Klik en Tik: 28 gegeven, 201 unieke deelnemers bereikt
- Cursus Digisterker: 12 gegeven, 79 unieke deelnemers bereikt
- Cursus DigiVitaler: 17 gegeven, 118 unieke deelnemers bereikt
- Maatwerk cursussen: 7 gegeven, 54 unieke deelnemers bereikt
- Maatwerk activiteiten: 45 gegeven, 850 bezoekers
- We faciliteren in onze vestigingen diverse relevante activiteiten van derden. Denk aan de TaalPlus groepen van Stichting Kompas of de Leerpunten van het ROC Rivor.
- We bieden toegang tot de online leeromgeving van Oefenen.nl

Impactgegevens deelnemers (Bibliotheekmonitor)

Van alle aan de monitor deelnemende cursisten is 25% man en 75% vrouw. De grootste groep van de deelnemers (49%) is tussen de 55-74 jaar. Een kwart van de deelnemers is boven de 75 jaar. De meeste deelnemers zijn met pensioen (60%), doen vrijwilligerswerk (21%) of zijn huisman/huisvrouw (11%). Iets meer dan de helft van de deelnemers (52%) is **geen** lid van de Bibliotheek. Hieruit kunnen we voorzichtig concluderen dat ook niet-leden deze dienstverlening van de Bibliotheek prima kunnen vinden. De motivatie van de deelnemers om mee te doen aan een cursus of activiteit is verschillend. De meest gegeven antwoorden: om een nieuwe vaardigheid te leren, om nieuwe inzichten op te doen, om er even tussen uit te zijn of om onder de mensen te zijn. Hieruit blijkt dat naast het opdoen van digitale vaardigheden, ook een stukje dagbesteding een belangrijke bron van motivatie is. De deelnemers zijn via verschillende kanalen bij de Bibliotheek terecht gekomen om een cursus of activiteit te volgen. Meest gegeven antwoorden zijn: via een medewerker van de Bibliotheek zelf, uit een nieuwsbrief, uit de krant of via een bekende.

VOOR WAARMERK
BIJ VERKLARING D.D. 21

24 MAART 2025

FSV

ACCOUNTANTS+ADVISEURS

Impact Klik en Tik

Deelnemers die aan de cursus Klik en Tik hebben deelgenomen, kunnen nu beter gevaarlijke e-mails herkennen (76%), een veilig wachtwoord maken (72%), informatie zoeken op een website (63%), naar een bepaalde website gaan (53%) en een formulier invullen op internet (47%). Het aantal nieuwe opgedane vaardigheden verschilt erg van elkaar. Dit fluctueert een beetje tussen de 5-10 nieuwe vaardigheden. 90% van de deelnemers geeft aan meer plezier te hebben in het gebruiken van de computer en het internet. 88% durft meer te doen met de computer en het internet. Een kwart van de deelnemers geeft aan dat ze door het volgen van deze cursus beter kunnen meedoen in de samenleving. 47% van de deelnemers beantwoordt deze vraag met 'een beetje'. Ook denkt 62% beter contact te kunnen onderhouden met vrienden en familie door het volgen van deze cursus. De deelnemers zijn tevreden over de kwaliteit van de gegeven cursussen. 39% beoordeelt de cursussen met 'heel goed' en 52% met 'goed'.

Impact Digisterker

Deelnemers die aan de cursus Digisterker hebben deelgenomen, kunnen nu beter gevaarlijke e-mails herkennen (75%), inloggen met de DigD (75%), berichten lezen in de berichtenbox van mijnoverheid.nl (60%), informatie vinden op een website van de overheid (50%) en online een afspraak maken bij de gemeente (50%). 97% van de deelnemers geeft aan beter te begrijpen hoe ze de digitale overheid kunnen gebruiken nu ze de cursus Digisterker hebben gevolgd. 89% van de deelnemers denkt minder hulp nodig te hebben bij het gebruiken van de digitale overheid. 93% is minder bang om iets verkeerd te doen bij het gebruiken van de digitale overheid. 92% geeft aan door het volgen van de cursus zich veiliger te voelen om met de digitale overheid te werken. De deelnemers zijn tevreden over de kwaliteit van de gegeven cursussen Digisterker. 65% beoordeelt de cursussen met 'heel goed' en 30% met 'goed'.

Maakplaats en Medialab

Met de maakplaats (leeftijd 9 – 99jr) en het medialab (leeftijd 4-12 jaar) van Bibliotheek Rivierenland maken bezoekers kennis met (digitale) technologie en media. Tijdens activiteiten worden bezoekers op creatieve, laagdrempelige wijze gestimuleerd om te experimenteren met techniek en technologie. Zo doen zij al onderzoekende en al makende, vaardigheden op die essentieel zijn in een digitaliserende samenleving. In de maakplaats ontwikkelen bezoekers een zogeheten *maker mindset*. Een maker mindset is de durf en het zelfvertrouwen om met technologie en media aan de slag te gaan. Een maker mindset brengt ook de nieuwsgierigheid met zich mee om kritisch te kijken naar nieuwe ontwikkelingen op technologisch vlak. Een inwoner met een maker mindset is in staat om mee te doen in een digitaliserende samenleving, ongeacht leeftijd, kennis of vaardigheden.

De maakplaats is ook steeds meer een plek waar mensen samenkomen en floreren. Met name voor kwetsbare doelgroepen (specifiek: eenzame jongeren en volwassenen, jongeren op het speciaal onderwijs, jongeren en volwassenen die de Nederlandse taal nog niet zo goed beheersen) biedt de maakplaats een veilige, creatieve omgeving, waar zij ook anderen ontmoeten. We zien dat bezoekers connectie vinden in gedeelde interesses, dat er dialoog ontstaat tijdens het maken, ook wanneer bezoekers elkaar niet kennen. Bezoekers leren dat ze meer kunnen dan ze denken, en dat mislukken onderdeel is van het proces. Dit zien we hoofdzakelijk in de maakplaats in Tiel, maar ook wanneer er workshops gedaan worden op andere locaties.

Medialab inloop

Het medialab in Geldermalsen loopt onverminderd goed met gemiddeld 21 bezoekers per week, met uitschieters naar bijvoorbeeld 35 deelnemers in de Kinderboekenweek. Kinderen van basisschoolleeftijd ontmoeten elkaar om aan de slag te gaan met de 3d printer, 3d printpen, programmeerbare LEGO en de creatieve wereld van het spel Minecraft. In het

VOOR WAARMERK
BIJ VERKLARING D.D.

22

24 MAART 2025

FSV
ACCOUNTANTS+ ADVISEURS

medialab in Tiel zien we elke week gemiddeld 10 bezoekers. In totaal hadden we in 2024 in Geldermalsen 750 deelnemers aan de open inloop van het Medialab en in Tiel 341.

Maakplaats inloop

De open inloop van de maakplaats loopt goed; Bij de kinderen (9-15) zijn er doordeweeks gemiddeld 9 bezoekers, met enkele uitschieters naar boven zoals bij de EK special toen er een keer 21 bezoekers waren. Tijdens de maandelijkse open maakplaatsen op zaterdagen is het aantal bezoekers van dezelfde doelgroep iets lager, met gemiddeld zo'n 5 bezoekers per keer. Bij de doelgroep 15+ tellen we minder bezoekers dan de jongere doelgroep, gemiddeld 2 bezoekers per keer. Deelnemers krijgen veel persoonlijke begeleiding in het maakproces van uiteenlopende projecten. De kleinere groepen, de uitgebreide begeleiding en de ontspannen sfeer dragen allemaal bij aan het creëren van een veilige, sociale omgeving, waar elke bezoeker de ruimte krijgt om te experimenteren en om zich op creatieve wijze te ontwikkelen. In totaal hadden we in de doelgroep 9-15 jaar 450 deelnemers van de open inloop die de maakplaats bezochten, waarvan er 401 op de wekelijkse inloop op dinsdag kwamen en 49 tijdens de maandelijkse open inloop op zaterdag aanwezig waren. Van de doelgroep 15+ telden we in 2024 in totaal 154 bezoekers aan de wekelijkse open inloopuren op dinsdagmiddag en woensdagochtend.

Meer maakplaatsactiviteiten

Naast de open inloop hebben we 59 activiteiten georganiseerd in samenwerking met o.a. Jongerenwerk, het ROC, het (digit)taalhuis en lokale buurthuizen. In totaal hebben we daarmee 763 deelnemers gehad aan de maakplaatsactiviteiten, die we op diverse plekken in de regio uitvoerden.

Enkele voorbeelden:

Vynylsnijden met taalhuiscursisten

In samenwerking met het Taalhuis gaven we in maart een workshop vinylsnijden in Beneden Leeuwen, waarbij een diverse groep van 9 cursisten een ontwerp maakte rond het thema van de Boekenweek: 'Bij ons in de familie'. In de zomer en in september staan er vervolgvacatures met het Taalhuis op de agenda.

In februari stonden we in IJzendoorn. Met wel 20 senioren deden we de workshop vinylsnijden. De resultaten behaalden de lokale krant! De workshop heeft voor een aantal nieuwe aanvragen gezorgd; samen met de community librarian in Neder-Betuwe bekijken we per aanvraag welke we kunnen realiseren.

Kinderen in West Betuwe leren 3d printtechniek

In Varik en Geldermalsen gaven we in maart en april 6 workshops met de 3d printpen; leerlingen van groep 5 t/m 8 leerden tijdens deze workshops over stevige constructies én over de techniek achter 3d printen. In duo's maakten zij bruggen met de 3d printpen.

Next Generation jongerenfestival

In Beneden Leeuwen stonden we in april samen met de community librarian van West Maas en Waal op het festival *Next Generation*; een initiatief van Sociom om te achterhalen waar jongeren behoefte aan hebben in hun vrije tijd. De maakplaats was zodanig in trek dat we bijna geen tijd hadden om de jongeren zelf te spreken, maar gelukkig is er enorm veel informatie verzameld met wel 150 ingevulde enquêtes. Hier kunnen we op voortborduren.

Workshopsreeks ROC volwasseneducatie

Dankzij onze oud-maakplaatscollega die nu bij ROC Rivor werkt, konden we in april 4 workshops geven bij ROC- volwasseneducatie in Tiel. We hadden 4 bijzondere groepen en iedereen was even enthousiast: de ISK 18+, een Oekraïense jongerengroep, een jeugdgroep uit de z-route en de alfacursisten (mensen die nog gealfabetiseerd moeten worden). Ook voor ons super leerzaam.

VOOR WAARMERK
BIJ VERKLARING D.D.

23

24 MAART 2025

FSV
ACCOUNTANTS+ ADVISEURS

Maurikse jongeren

In het kader van de verkenning die we in de gemeente Buren deden voor het project SPUK-Bieb stonden we in mei in Maurik op het jongerenhonk om een workshop met de vinylsnijder te geven. Terwijl ze bezig waren met maken kon de verkenners de jongeren vragen naar hun interesses, om zo op te halen wat we nog meer voor hen zouden kunnen betekenen.

Studenten Mediavormgeving

Na een rondleiding aan 1^e en 2^e jaars ROC studenten Mediavormgeving zijn we in gesprek om te kijken of zij structureel (tweewekelijks) hun les in de maakplaats kunnen doen, begeleid door en met ondersteuning van docenten van het ROC. Derdejaars studenten hebben in mei al een examenopdracht uitgevoerd in de maakplaats en ook in juni kwamen ze langs om hun ontwerpen te realiseren. Na de zomer praten we verder over structurele samenwerking.

Maakplaatsactiviteiten op basis van SPUK-middelen

In het kader van de SPUK-middelen van zes gemeenten (Buren, Maasdriel, Tiel, West Betuwe, West Maas en Waal en Zaltbommel) voor de verruiming van openingstijden met uitbreiding van bibliotheekdienstverlening in de kernen en wijken, hebben er nog meer maakplaatsactiviteiten plaatsgevonden in 2024. In totaal vonden er in vier van de zes bovengenoemde gemeenten in totaal 8 workshops plaats, met 108 deelnemers, waarvan 39 mannelijke en 69 vrouwelijke bezoekers.

Resultaten: Bezoekersaantallen maakplaats en medialab*

Activiteit	aantal	deelnemers	Gemeente
Maakplaats 15 +	75	154	Tiel
Maakplaats 9-15 jaar	46	450	Tiel
Overige maakplaatsactiviteiten	59	763	Buren, Culemborg, Druten, Tiel, Neder-Betuwe, West Betuwe, West Maas en Zaltbommel
Medialab Tiel	35	341	Tiel
Medialab Geldermalsen	36	750	West-Betuwe
SPUK workshops	8	108	Buren, Maasdriel, West Betuwe en Zaltbommel
Activiteiten Brede school Tiel Oost	14	44	Tiel (vanuit doelsubsidie)
totaal	273	2610	

Impact

In 2024 zijn we gestart met het project impactmanagement en impact gericht werken. Voor de Maakplaats is onderzocht welke impactmetingen er al gedaan zijn en welke effecten we met de maakplaats sorteren. In 2025 stellen we een nieuwe Verandertheorie voor digitaal burgerschap op, waarin we de maakplaatsactiviteiten ook onderbrengen. Tevens wordt er een visiedocument geschreven die als leidraad dient voor het uitvoeren van impactvolle maakplaatsactiviteiten, geconcentreerd in de kernen en wijken van ons werkgebied.

De effecten die we tot nu toe gesorteerd hebben met de maakplaats zijn:

1. Bezoekers leren omgaan met computerprogramma's/apparatuur
2. Bezoekers worden uitgedaagd om iets nieuws te proberen
3. Bezoekers hebben meer contact met anderen/leren nieuwe mensen kennen
4. Bezoekers zijn gemotiveerd om meer te leren
5. Bezoekers geven aan de activiteit 'leuk' te vinden

*De maakplaats- en medialabactiviteiten in Tiel en Geldermalsen zijn toegankelijk voor inwoners uit de hele regio.

Burgerwetenschap en Cultur-o-theek

De maakplaats vormt vanaf de tweede helft van 2024 de thuisbasis voor het Citizen Science project *Kenniscloud 2.0* waarmee we samen met Waag Futurelab uit Amsterdam inwoners ondersteunen in het uitvoeren van burgerwetenschap.

Ten slotte fungeert de maakplaats als huiskamer voor de *Cultur-o-theek*, waar de komende twee jaar workshops plaatsvinden in het thema *urban culture* en *manga/anime*.

Leven lang ontwikkelen - basisvaardigheden en blijvende inzetbaarheid

Veranderingen in de samenleving komen niet alleen voort uit digitalisering en technologische ontwikkelingen. Er zijn ook economische, demografische en sociale ontwikkelingen die gevolgen hebben voor bijvoorbeeld de arbeidsmarktpositie van mensen. Daardoor is het van belang om mogelijk te maken dat iedereen op een zelfgekozen manier en tempo mee kan blijven doen, kan blijven leren en de eigen vaardigheden kan blijven ontwikkelen.

De Bibliotheek is een plek voor ontmoeting, ontwikkeling en ontspanning en beschikt over een podiumfunctie voor kennisdeling: er vinden lezingen, workshops en cursussen plaats.

De Bibliotheek is daarmee voor iedereen een openbare, veilige en laagdrempelige leer-en ontwikkel plek. Naast het opdoen van basisvaardigheden (zoals lezen, rekenen, digitale vaardigheden) gaat het ook om het doorontwikkelen van vaardigheden die bijdragen aan een blijvende inzetbaarheid.

Activiteiten basisvaardigheden: lezen en schrijven

(doelgroepen 18+)

Het (Digi-)Taalhuis of Leerhuis is een herkenbare, fysieke plek waar volwassenen beter kunnen leren lezen, schrijven, rekenen en omgaan met de computer. Inwoners kunnen relevante cursussen volgen of zo nodig worden doorverwezen naar andere instellingen. Het (Digi-)Taalhuis of Leerhuis is opgezet en wordt onderhouden door lokale partners, samen met professionals en vrijwilligers.

Bibliotheek Rivierenland is zo'n lokale partner. We ondersteunen en faciliteren het (Digi-)Taalhuis of Leerhuis met collectie en de inzet van een medewerker. We verzorgen deze inzet voor de gemeenten Culemborg, Maasdriel, Tiel, West Betuwe, West Maas en Waal, Zaltbommel. In Neder-Betuwe en Buren is in 2024 ook een (Digi-)Taalhuis of Leerhuis opgestart.

Resultaten 2024

- Voor de (Digi-)Taal en Leerhuizen in Culemborg, Maasdriel, Tiel, West Betuwe, West Maas en Waal en Zaltbommel verzorgen we dus de Taalpuntcollectie. We zorgen ervoor dat de collectie up-to-date blijft. Onderdeel van de collectie is ook de Startkrant en een abonnement bij 'Het begint met Taal'.
- Voor het startende Taalhuis Buren/Neder-Betuwe is een Taalpuntcollectie aangekocht.
- Er heeft binnen het leernetwerk een kennissessie over laaggeletterdheid, de Taalhuizen en de Taalpuntcollectie plaatsgevonden voor de klantadviseurs.
- De Ontwikkeladviseur Participatie en Zelfredzaamheid zit bij alle gemeenten aan tafel als het gaat om het lokale beleid rondom de aanpak van laaggeletterdheid. Zij sluit ook aan bij de RAO overleggen op regionaal niveau.
- De Taalhuismedewerkers nemen deel aan diverse (netwerk)overleggen en zijn dus lokaal actief binnen het (Digi-)Taal of Leerhuis. Daarnaast zijn er nog een paar lokale accenten:

VOOR WAARMERK
BIJ VERKLARING D.D.

25

24 MAART 2025

- o Buren/Neder-Betuwe
  - Opstartwerkzaamheden voor het Taalhuis.
  - Het organiseren van een Denktank met netwerkpartners.
  - Het werven en selecteren van Taalvrijwilligers en het organiseren van bijeenkomsten voor deze vrijwilligers.
  - Het voorbereiden en organiseren van de opening van het Taalhuis in september.
  - Het geven van diverse presentaties bij vindplaatsen.
  - Aanwezig geweest bij diverse belangrijke netwerkbijeenkomsten in de beide gemeenten.
- o Culemborg
  - Wekelijkse begeleiding Klik en Tik in het Leerhuis
  - Het verzorgen van rondleidingen in de Bibliotheek aan leerlingen van het ROC
  - Het organiseren van een bijeenkomst voor de lancering van het de nieuwe website en het nieuwe logo van het Leerhuis
  - Bijdrage geleverd aan de Maand van Lezen en Schrijven in Rivierenland. Zowel in het Leerhuis (in het wijkcentrum) als in de Bibliotheek zelf.
  - Rondleidingen in de Bibliotheek Culemborg verzorgd aan deelnemers van het Leerhuis en cursisten van het ROC Rivor.
- o Maasdriel
  - Het maken van nieuwe afspraken over de rol- en taakverdeling binnen het Taalhuis.
  - Het bemensen van een kraampje op de vrijmarkt in Kerkdriel om onder andere aandacht te genereren voor het Taalhuis.
  - Het werven van nieuwe Taalvrijwilligers;
  - Bijdrage geleverd aan de Maand van Lezen en Schrijven in Rivierenland.
  - Aanwezig geweest bij een ouderbijeenkomst op de Tweestromenschool in Heerwaarden.
  - Belangrijke link tussen Bibliotheek, Taalhuis en Adviesplein.
- o Tiel
  - Het volgen van een training en het implementeren van MATCH (registratiesysteem).
  - Het organiseren van bijeenkomsten voor de Taalvrijwilligers van het Leerhuis.
  - Het opzetten van een Intranetpagina en een papieren 'Wegwijzer' voor de Taalvrijwilligers ten behoeve van kennisdeling;
  - Het ondersteunen van Taalvrijwilligers;
  - Het bijwonen van een NT1-conferentie;
  - Het verzorgen van rondleidingen in de Bibliotheek aan leerlingen van het ROC.
  - Bijdrage geleverd aan de Maand van Lezen en Schrijven in Rivierenland. Vooral bezig geweest met het uitzetten van de speurtocht en de prijsuitreikingen voor zowel speurtocht als woordzoeker.
- o West Betuwe
  - Het opzetten van een activiteitenprogramma voor het hele jaar.

VOOR WAARMERK
BIJ VERKLARING D.D.

26

24 MAART 2025

- Het organiseren van een vrijwilligersbijeenkomst voor de Taalvrijwilligers.
- Het organiseren van een zomerquiz voor de deelnemers van het Digi-Taalhuis West Betuwe.
- Bijdrage geleverd aan de Maand van Lezen en Schrijven in Rivierenland.
- Presentatie gegeven bij de ouderenbond.
- o West Maas en Waal
  - Aanwezig op de beurs “Zo leef ik graag” om onder andere het (mobiel) Digi-Taalhuis te promoten.
  - Het bijwonen van een NT1-conferentie.
  - Het bijwonen van een bijeenkomst over de Taalpuntcollectie van de toekomst.
  - Actieve bijdrage in de werkgroep vindplaatsen.
  - Het organiseren van een activiteiten tijdens de Boekenweek voor de deelnemers van het Digi-Taalhuis.
  - Bijdrage geleverd aan de Maand van Lezen en Schrijven in Rivierenland.
  - Het organiseren van een vrijwilligersbijeenkomst.
- o Zaltbommel
  - Het verzorgen van rondleidingen in de Bibliotheek aan deelnemers van Stichting Kompas.
  - Het organiseren van een voorleesactiviteit voor volwassenen in Pand 9.
  - Het ondersteunen bij brugklasbezoeken basis en kader van scholengemeenschap de Waard.
  - Bijdrage geleverd aan de Maand van Lezen en Schrijven in Rivierenland. Vooral bezig geweest met het organiseren een lezing van het NIBUD.
  - Meegedacht met de nieuw ontwikkeld praatplaat/flyer.
- Paginagrote advertentie tijdens Maand van Lezen en Schrijven in de lokale krantjes met promotie voor de (Digi-)Taal/leerhuizen. Coördinatie door bibliotheek.
- Paginagrote advertentie met een woordzoeker (prijsvraag) tijdens Maand van Lezen en Schrijven in de lokale krantjes. Geïnteresseerden konden de oplossingen inleveren bij onze vestigingen of online insturen. Per gemeente is er een prijswinnaar uitgekozen. In totaal werden er 529 oplossingen ingeleverd!
- Overige activiteiten per gemeente in de Maand van Lezen en Schrijven:
  - o Buren/Neder-Betuwe: feestelijke opening van het Taalhuis
  - o Culemborg: voorleesactiviteit en familiedag in het Leerhuis
  - o Maasdriel: activiteit met de leescoach en ouders, muziekworkshop en expositie ‘Wat ben je mooi’,
  - o Tiel: speurtocht, familie bingo, workshop slim en voordelig door de supermarkt en een workshop Nederlandse ditjes en datjes.
  - o West Betuwe: taalfestival en creatieve workshop
  - o West Maas en Waal: voorlezen op scholen en letterpakkenspel,
  - o Zaltbommel: lezing NIBUD
- Met onze database G!DS houden we de sociaal-educatieve kaart van Rivierenland up-to-date. Twee keer per jaar wordt alles gecontroleerd. Het aanbod is terug te vinden op www.hetinformatiepunt.nl.

VOOR WAARMERK
BIJ VERKLARING D.D.

27

24 MAART 2025

Impactgegevens (onderzoek Maurice de Greef)

Aantallen moeten jaarlijks aangeleverd worden aan het CBS. Daarom werkt de Digi-Taal/Leerhuizen met MATCH. Dit is een registratiesysteem om deelnemers en vrijwilligers te kunnen registreren, maar ook te kunnen matchen. Uit MATCH kunnen rapportages gehaald worden, zo ook voor het CBS. Gemeenten hebben hierbij de regie. De regio werkt met de impactmeting van Maurice de Greef om de gerealiseerde effecten van de lokale aanpak te meten.

Eén van de doelstellingen van de 'Integrale Aanpak Laaggeletterdheid in Rivierenland' is om via scholing onder volwassenen de beperkte basisvaardigheden te verhelpen en daarmee laaggeletterdheid terug te dringen. Investing in een duurzame infrastructuur voor volwasseneneducatie die deze scholingstrajecten faciliteert, zorgt ervoor dat deze doelstelling behaald wordt voor het merendeel van de deelnemers aan scholing. Uit de meting wordt duidelijk dat:

- circa 66% van de deelnemers een betere taalbeheersing krijgt;
- circa 40 tot 60% van de deelnemers een betere plek in de samenleving krijgt;
- circa 15 tot 45% van de deelnemers als neveneffect een betere arbeidsmarktpositie krijgt.

Als men de resultaten van het landelijk onderzoek vergelijkt, kan men spreken van een goed resultaat. Hieruit blijkt, dat investering in volwasseneneducatie ervoor zorgt dat de inwoners in de regio Rivierenland alsnog een betere plek in de samenleving kunnen krijgen en dat ze aan hun basisvaardigheden kunnen werken, zoals men voor ogen had bij de opstelling van de 'Integrale Aanpak Laaggeletterdheid in Rivierenland'. Dit komt doordat er een sterke vaste infrastructuur is, bestaande uit de partners ROC Rivor, Bibliotheek Rivierenland en Werkzaam Rivierenland. De deelnemers ervaren hierdoor beter te gaan functioneren op verschillende levensdomeinen na deelname aan een leertraject mede gefaciliteerd door de regio Rivierenland (met de gemeenten Buren, Culemborg, Maasdriel, Neder-Betuwe, Tiel, West Betuwe, West Maas en Waal en Zaltbommel) in samenwerking met de ROC Rivor, Bibliotheek Rivierenland en Werkzaam Rivierenland.

Mobiel Digi-Taalhuis

Het mobiel Digi-Taalhuis West Maas en Waal is ingezet bij 40 activiteiten en 4 cursussen. Het mobiel Digi-Taalhuis is een samenwerking tussen Sociom, Bibliotheek Rivierenland, ROC Rivor en GGD Gelderland-Zuid. Als we met het Mobiel Digi-Taalhuis op pad gaan voorzien we onze auto's van zichtbare magneetstickers.

Resultaten 2024

- Cursus Klik en Tik in Alphen (8 lessen)
- Cursus DigiVitaler in Alphen (4 lessen)
- Cursus op maat bij het RIBW in Wamel (6 lessen)
- Cursus mobiele telefoon in Alphen (4 lessen)
- Aanwezig op de Beurs 'Zo leef ik graag' in Beneden-Leeuwen
- Koppeling vrijwilliger met deelnemer in diverse kernen (5x)
- Voorlichting bij Wandelcafé en sociaal café in diverse kernen (5x)
- Aanwezig bij een bijeenkomst van Kansrijke Start in Beneden-Leeuwen (2x)
- Aanwezig bij een gesprekstafel Ixta Noa in Beneden-Leeuwen
- Ondersteuning bieden bij Praatgroep Dreumel
- Bezoek aan Werkzaam in Boven-Leeuwen
- Digitaal uurtje in de Hucht in Alphen (4x)
- Aanwezig op een inloopmiddag van de seniorenvereniging in Beneden-Leeuwen
- Voorlezen op scholen tijdens de Maand van Lezen en Schrijven (10x)
- Opstarten van een Praatgroep (3x)

VOOR WAARMERK
BIJ VERKLARING D.D.

28

24 MAART 2025

- Trainingsbijeenkomst voor Taalvrijwilligers (3x)
- Themamiddag bij de seniorenvereniging in Beneden-Leeuwen
- Contactmoment met Taalvrijwilligers in Alphen (2x)

In 2024 heeft ROC Rivor geprobeerd nieuwe deelnemers te werven bij het bedrijfsleven in de gemeente West Maas en Waal. De activiteiten bestonden vooral uit het benaderen van bedrijven in de regio waarbij er is gefocust op bedrijven met veel praktisch opgeleide medewerkers. Na een startgesprek met de Digi-Taalhuiscoördinator en met gemeente werden er verschillende bedrijven genoemd. Daarnaast is er ook ingezet op koude acquisitie waarbij bedrijven werden benaderd waar nog geen duidelijke banden en connecties mee waren. In totaal zijn er 63 bedrijven benaderd. Helaas was er weinig belangstelling. Los van wat vragen om extra informatie is er alleen voor het bedrijf Global Paint Service een offerte uitgebracht voor een traject 'Taal op de werkvloer', in combinatie met begeleiding via het Digi-Taalhuis. Uiteindelijk heeft het bedrijf ervoor gekozen om twee werknemers naar het Digi-Taalhuis te sturen, zonder zelf te investeren in taal op de werkvloer. In december zijn er ook nog kerstkaarten verstuurd naar elf kansrijke bedrijven met een persoonlijke tekst en de vraag om bij interesse voor scholing voor medewerkers, contact met het Digi-Taalhuis en/of het ROC op te nemen. Er is gekozen voor deze elf bedrijven, omdat uit eerder contact interesse bleek in het verbeteren van basisvaardigheden van medewerkers.

Belastinghulp

Sinds 2016 bestaat er een samenwerking tussen de Belastingdienst en Koninklijke Bibliotheek. Hierin is geregeld dat de Belastingdienst, KB en openbare bibliotheken mensen ondersteunen bij het digitaal zaken doen met de overheid. Bijna alle bibliotheken in Nederland bieden dankzij die samenwerking gratis digivaardigheids cursussen aan voor mensen die moeite hebben met de digitale overheid. Bovendien organiseren ze - in samenwerking met lokale maatschappelijke organisaties - hulp bij het invullen van de online belastingaangifte, bijvoorbeeld via belastingspreekuren. Dit maakt blijvend hulp bij belastingaangifte in bibliotheken mogelijk.

Resultaten 2024

- In al onze vestigingen kunnen mensen gratis gebruik maken van de computer. Tijdens de belastingperiode is het ook mogelijk om gratis te printen.
- In alle gemeenten wordt digitale hulp aangeboden. Denk aan een terugkerend spreekuur Eerste Hulp bij Online en de cursussen Klik en Tik, Digisterker en DigiVitaler. Zie Digitale Inclusie.
- In de gemeenten Buren, Druten, Neder-Betuwe en West Betuwe verwezen we inwoners door naar partners die al jaren dergelijke hulp aanbieden.
- In de gemeenten Culemborg, Maasdriel, Tiel, West Maas en Waal en Zaltbommel hebben we op acht locaties, in samenwerking met partners, zelf hulp bij belastingzaken georganiseerd. In totaal hebben we 156 bezoekers geholpen. Hieronder de uitsplitsing per locatie:
  - Culemborg, Bibliotheek: 29 bezoekers
  - Culemborg, Bolderburen: 13 bezoekers
  - Culemborg, Leerhuis: 22 bezoekers
  - Kerkdriel, Bibliotheek: 19 bezoekers
  - Zaltbommel, Bibliotheek: 25 bezoekers
  - Tiel, Bibliotheek: 31 bezoekers
  - Tiel, 't Stekkie: 1 bezoekers
  - West Maas en Waal, divers: 16 bezoekers
- Er is een nieuwe aanvraag gedaan voor de periode 2024-2027. We krijgen geen subsidie per inwoner, maar een subsidie per locatie. Dit kunnen we per jaar herzien.

VOOR WAARMERK
BIJ VERKLARING D.D.

29

24 MAART 2025

FSV
ACCOUNTANTS+ADVISEURS

Ook ligt het accent meer op activiteiten jaarrond (belastingaangifte in maart/april en toeslagen in november/december). Deze aanvraag is toegekend.

- Aan de CL'ers is in het derde kwartaal een uitvraag gedaan om te kijken naar aanbod in het najaar rondom toeslagen. Hier zijn verder geen concrete activiteiten uitgekomen.

Innovatiekamer Rivierenland

De afgelopen jaren is de vraag naar taalambassadeurs flink gegroeid in Rivierenland. Steeds meer organisaties zetten taalambassadeurs in voor presentaties gericht op bewustwording en/of voor een testpanel dat kijkt naar communicatiemiddelen. Tegelijkertijd merken we dat het moeilijk is om voldoende nieuwe taalambassadeurs te vinden. Ook in 2024 zetten we dit voort. De Bibliotheek houdt zich bezig met het werven, opleiden en inzetten van Taalambassadeurs in de regio Rivierenland.

Resultaten 2024

- We hebben 1 nieuwe Taalambassadeur geworven: Gerritjan.
- We hebben in januari 2025 een intakegesprek met een nieuwe kandidaat: Rinie.
- Op dit moment zijn 10 Taalambassadeurs actief in regio Rivierenland. Dit zijn Addy, Albert, Cecile, Daniëlle, Gerritjan, Jan, Jose, Peter, Soumia en Tonia.
- Gerritjan en Danielle zijn allebei vrij nieuw en zijn in september aan een training voor Taalambassadeurs gestart.
- We hebben diverse klussen mogen doen:
  - Testen van diverse communicatiemiddelen van de AVRI
  - Testen keuzemenu (telefoon) van het Sociaal Team Culemborg
  - Aanwezig op het evenement 'Zo leef ik graag' in Beneden-Leeuwen om het Digi-Taalhuis West Maas en Waal te promoten
  - Aanwezig bij een gesprek over Digitale Inclusie met Staatssecretaris van Huffelen in Zaltbommel
  - Aanwezig bij de opening van de fototentoonstelling 'Wat ben je mooi' in Tiel, Geldermalsen en Kerkdriel
  - Voorlichting geven tijdens een bijeenkomst van het FNV
  - Voorlichting geven tijdens een informatieavond voor raadsleden West Betuwe
  - Voorlichting geven bij een bijeenkomst van Santé Partners
  - Deelname aan de Denktank Taalhuis Buren/Neder-Betuwe
  - Meewerken aan een onderzoek van het TNO
  - Voorlichting geven tijdens een studiedag van ROC Rivor
  - Voorlichting geven tijdens een presentatie aan de Adviesraad Neder-Betuwe
  - Voorlichting geven bij een workshop van Stichting Lezen & Schrijven aan medewerkers van het Fluvium
  - Voorlichting geven bij een inloop van Ixta Noa
  - Testen van diverse brieven van de gemeente Zaltbommel
  - Deelname aan de Talkshow 'Lampje erop'
  - Bijdrage leveren aan netwerkoeverleggen en werkoverleggen van het Leerhuis Tiel
  - Aanwezig zijn op het Taalfestival van Werkzaak Rivierenland
  - Voorlichting geven bij twee workshops van Stichting Lezen & Schrijven in Nieuwegein en Leerdam
  - Testen van een tekst over een subsidieaanvraag van de gemeente Maasdriel
  - Testen van een animatiefilmpje van het Ziekenhuis Rivierenland over het digitaal aanmelden voor een afspraak
  - Voorlichting geven op een avond van Global Goals Oss
  - Aanwezig en voorlichting geven tijdens de opening van het Taalhuis Buren/Neder-Betuwe

VOOR WAARMERK
BIJ VERKLARING D.D.

30

24 MAART 2025

- Voorlichting geven tijdens een workshop over laaggeletterdheid aan medewerkers van de gemeente Neder-Betuwe
  - Wervingsactie in de Jumbo in Tiel, inclusief interview voor het Kontakt Tiel
  - Aanwezig zijn bij de Workshop Hulp bij Online Bankieren
  - Voorlichting geven tijdens speeddates op de open dag van ROC Rivor
  - Meewerken aan een interview voor een onderzoek van studenten aan de Fontys Hogeschool in Tilburg
  - Meewerken aan twee podcastafleveringen over laaggeletterdheid van het ROC Rivor
  - Voorlichting geven tijdens het Platform Armoede in Druten
  - Testen van een praatplaat en flyer van Leerhuis Tiel
  - Meedenken tijdens een bijeenkomst over de nieuwe bewegwijzering in het Ziekenhuis Rivierenland in Tiel
  - Voorlichting geven tijdens een vrijwilligersbijeenkomst van Sociom
  - Aanwezig zijn op een inloopmiddag van de seniorenvereniging om informatie te geven over het Digi-Taalhuis West Maas en Waal
  - Meewerken aan een interview voor een boek over laaggeletterdheid van Rineke van Houten
  - Voorlichting geven tijdens een bijeenkomst van ParkinsonNet in Ziekenhuis Rivierenland in Tiel
  - Organiseren van een themamiddag over laaggeletterdheid bij de seniorenvereniging in Tiel
  - Testen van de tool Tolkie via Stichting ABC
  - Bijdrage geleverd aan het onderzoeksproject IMPULS van de Vrije Universiteit Amsterdam
  - Voorlichting geven tijdens workshops over laaggeletterdheid aan medewerkers van de gemeente Zaltbommel
- Voor alle deze opdrachten ontvangen de Taalambassadeurs een onkostenvergoeding en reiskostenvergoeding. Dit wordt op een goede manier voor hen afgehandeld, zodat ze daar zelf weinig werk aan hebben.
  - Naast deze klussen is er ook weer een jaarplan 2024 opgesteld met eigen ideeën van de Taalambassadeurs. Zo hebben er diverse kennismakingsgespreken met organisaties plaatsgevonden, zoals met de Agnietenhof, Apotheek West Maas en Waal en de Seniorenvereniging in Beneden-Leeuwen. En waren twee Taalambassadeurs aanwezig op een bijeenkomst van Ondernemersvereniging Neder-Betuwe (OVNB). Ook heeft Albert in december een afspraak gehad met Burgemeester van Neerbos (gemeente West Maas en Waal) over laaggeletterdheid.
  - In Amersfoort wil de gemeente wellicht een Taalambassade oprichten. Zij kwamen bij ons langs om te zien hoe het werkt in Rivierenland. Ook de regio Foodvalley is geïnteresseerd. Met twee beleidsambtenaren heeft een online gesprek plaatsgevonden. Ook is er op 9 december, tijdens de conferentie Basisvaardigheden, een workshop gegeven over het oprichten van Taalambassade aan gemeenten. Rivierenland was hierbij hét praktijkvoorbeeld.
  - In mei werd op landelijke televisie Expeditie Nederland uitgezonden. Dit keer stond het programma in het teken van laaggeletterdheid. Ook Omroep Gelderland mocht hier een item voor maken. Wij werkten hieraan mee.
  - De bijeenkomst bij het FNV bleek heel succesvol. Samen met Taalambassadeurs Albert en Jan hebben we twee NT1'ers over de streep kunnen trekken om weer te gaan leren.
  - Addy en Jose zijn weer begonnen met vloggen: de Taalmeiden 2.0! Alle deelnemers van 'Leven zonder Letters' worden tijdens deze nieuwe serie geïnterviewd door Addy en Jose. Onder het mom van 'hoe gaat het nu met'? De eerste aflevering met Jose

VOOR WAARMERK
BIJ VERKLARING D.D. 31

24 MAART 2025

zelf verscheen op dinsdag 9 september. Sindsdien verscheen er elke tweede dinsdag van de maand een nieuwe aflevering. Dit loopt ook nog door in 2025.

- Diverse Taalambassadeurs hebben de landelijke Taalheldendag bezocht.
- In juli hebben we weer een gezellig uitje met de Taalambassadeurs beleefd. Dit keer is het uitje georganiseerd in samenwerking met Taalambassadeur Jose. Na een inhoudelijk gedeelte zijn we lekker wezen lunchen bij Restaurant de Betuwe in Tiel. In de middag volgden we een workshop Handletteren.
- In december was het traditionele kerstuitje. Dit keer georganiseerd samen met Taalambassadeur Tonia. We hebben een gezellige avond gehad bij Molen de Zwaluw in Kesteren.

Effecten

De effecten van het inzetten van Taalambassadeurs zijn als volgt:

- Het zichtbaar maken van het hebben van beperkte basisvaardigheden in Rivierenland en dus het creëren van meer bewustwording onder professionals/inwoners.
- Het belang van het gebruiken van duidelijke communicatie en het direct toepassen daarvan in brieven, mails, op websites etc.
- Het bereiken én werven van meer NT1'ers voor scholingstrajecten. Mede dankzij de Innovatiekamer Rivierenland heeft het ROC Rivor een nieuwe NT1 avondgroep op kunnen starten.
- Het actief meedenken met gemeenten en organisaties zodat de aanpak van laaggeletterdheid verbeterd kan worden.

Bankinformatiepunt Culemborg (pilot)

In januari 2024 heeft Bibliotheek Rivierenland een aanvraag ingediend om mee te doen aan de Pilot Bankinformatiepunten in openbare bibliotheken. Bibliotheek Rivierenland is een grote regionale bibliotheekorganisatie. Wij werken voor negen gemeenten en hebben 21 vestigingen. De pilot met het Bankinformatiepunt wilden wij graag in Culemborg draaien. Dit vanwege de bevolkingssamenstelling, maar ook omdat veel banken met hun vestigingen/kantoren op (grote) afstand zitten. Daarnaast werden er bij het Informatiepunt Digitale Overheid (hierna IDO) in Culemborg al geregeld vragen over bankzaken gesteld.

Resultaten 2024

- Er is een succesvolle aanvraag gedaan om deel te nemen aan de tweede pilotfase 'Bankinformatiepunten'. Culemborg deed hieraan mee in 2024.
- Het Bankinformatiepunt Culemborg was vanaf 28 maart 2024 geopend in de Bibliotheek in Culemborg. Er vond op donderdag een wekelijks spreekuur plaats van 10-12u.
- Bezoekersaantallen werden geregistreerd. In totaal bezochten 37 bezoekers het Bankinformatiepunt in Culemborg. Daarnaast deden we mee aan een onderzoek van Perspective.
- We hebben de komst van het Bankinformatiepunt bekend gemaakt binnen ons professionele netwerk. Herman Wevers, coördinator van het project en tevens Community Librarian, werkt al vele jaren in Bibliotheek Culemborg. Samen met het lokale team Culemborg kent hij Culemborg en Culemborg kent hem. Als Community Librarian werkt Herman aan onze zichtbaarheid en legt contacten in alle wijken van Culemborg. Herman is een netwerker. Hij zoekt verbinding, neemt initiatief en benadert proactief doelgroepen en lokale partners. Hierbij werkt hij vraaggericht en verbindt op de juiste partijen/inwoners en gemeenschappen aan elkaar. Voor het Bankinformatiepunt heeft hij verschillende acties ondernomen:

VOOR WAARMERK
BIJ VERKLARING D.D.

32

24 MAART 2025

FSV
ACCOUNTANTS+ ADVISEURS

- Aankleding van het Bankinformatiepunt in de vestiging zelf met de verstrekte materialen (zoals beachflag, flyers etc.).
- Informeren van de samenwerkingspartners: Museum Elisabeth Weeshuis, Volksuniversiteit, ROC Rivior, ElkWelzijn (met o.a. hun formulierenbrigade), Seniorencollectief, BijOns, Leerhuis Culemborg (met o.a. hun Geldpraatcafé), Gemeente Culemborg, SNS-winkel, ING-servicepunt (inmiddels gesloten, maar de Bruna is mensen blijven doorverwijzen), Bolderburen etc.
- Aangeschoven bij het breed financieel overleg in Culemborg om de aanwezigen over het Bankinformatiepunt te informeren.
- Communicatie richting het lokale krantje 'Het Kontakt Culemborg'. Zo heeft hij het spreekuur wekelijks aangemeld voor in de activiteitenkalender. En er is bij de start een lokaal persbericht gestuurd.
- Herman heeft eigen sociale mediakanalen en heeft informatie over het Bankinformatiepunt gedeeld op deze kanalen.
- Verspreiden van de flyer bij de bovengenoemde samenwerkingspartners, maar ook op andere plekken in Culemborg waar veel inwoners komen.
- Het Bankinformatiepunt is opgenomen in de database GIDS
- Daarnaast heeft de afdeling marketing & communicatie een communicatieplan opgesteld en uitgevoerd. De volgende kanalen zijn ingezet:
  - We hebben een radiospotje laten ontwikkelen. Deze radiospotjes zijn meerdere keren per dag te horen op SRC FM tot het einde van de pilot.
  - De flyer is huis-aan-huis verspreid in heel Culemborg.
  - Er is een maandelijkse advertentie in het Kontakt Culemborg geplaatst.
  - Er is ook regelmatig over het Bankinformatiepunt verschenen op sociale mediakanalen van Bibliotheek Rivierenland.
- In Culemborg, en ook de rest van ons werkgebied, zijn medewerkers digitale vaardigheden actief. Naast het spreekuur Eerste Hulp bij Online verzorgen zij ook cursussen rondom digitale vaardigheden. Denk aan Klik en Tik, DigiSterker en DigiVitaler. Binnen Klik en Tik vormt internetbankieren een vast onderdeel in de lessen. Daarnaast organiseren wij ook regelmatig workshops over online veiligheid. Het onderdeel Bankhelpdeskfraude is hier een vast onderdeel in.
- In Tiel hebben wij ook, in samenwerking met Toegankelijk Bankieren, een workshop 'Hulp bij Bankzaken' kunnen organiseren. Hier zijn acht mensen op afgekomen. Bijzonder aan deze groep, was dat ze op één persoon na, moeite hebben met basisvaardigheden. Bij uitstek een doelgroep voor deze workshop. Ook in Culemborg hebben wij in samenwerking met BijOns een dergelijke workshop proberen te organiseren. BijOns is een gemeenschappelijke ruimte voor bewoners van de Ghandi en Marthin Luther King flats. Hiervoor zijn 500 flyers verspreid. Helaas leverde dit geen belangstellenden op. In de Driestad flat is er nog wel een lezing geweest in samenwerking met een oud ABN AMRO medewerker. Hier zijn 12 personen op afgekomen.

Outcome (onderzoek Perspective)

- KPI 1: het aantal bezoekers blijft nog achter, deze KPI (minimaal 2 bezoekers per uur) is niet gehaald
- KPI 2: 92% goed afgehandeld, deze KPI (80% goed afgehandeld) is wel gehaald. Bezoekers hebben antwoord op hun vraag gekregen of kregen de juiste tools en informatie aangereikt om een volgende stap te zetten.
- KPI 3: gemiddelde tevredenheid van 8,8, deze KPI (7,5) is wel gehaald. Veruit de meeste bezoekers geven het bezoek aan het bankinformatiepunt een 8 of hoger voor tevredenheid; daarmee wordt deze KPI ruimschoots gehaald. Bezoekers vinden het

VOOR WAARMERK
BIJ VERKLARING D.D.

33

24 MAART 2025

prettig dat ze een luisterend oor vinden, dat er een fysieke plek is waar ze heen kunnen gaan en dat de tijd voor ze genomen wordt.

Eind 2024 is besloten om de pilot met Bankinformatiepunten stop te zetten. Er wordt onderzocht hoe de hulp bij bankzaken vormgegeven kan worden in de toekomst.

SPUK Bieb

Vanwege de tekorten in het sociaal domein waren veel gemeenten genoodzaakt om te bezuinigen op bibliotheken. Veel wijken en dorpen hebben geen bibliotheek meer, of alleen een afhaalpunt voor boeken of een bibliobushalte. Op 7 juli 2022 nam de Kamer een motie aan van Kamerlid Mohandis om de toegankelijkheid van bibliotheken in alle gemeenten wettelijk te regelen. Door een wijziging van de bibliotheekwet (Wsob) krijgen gemeenten vanaf 2026 de wettelijke taak (Zorgplicht) om inwoners toegang te bieden tot een volwaardige openbare bibliotheek in de buurt, die invulling geeft aan de 5 functies uit de Wsob.

Met de SPUK Bieb kunnen gemeenten het bibliotheeknetwerk versterken en zich voorbereiden op de wijziging van de bibliotheekwet in 2026. Met deze tijdelijke regeling konden gemeenten vanaf half mei 2023 geld aanvragen om nieuwe bibliotheekvestigingen op te richten en om bestaande bibliotheekvoorzieningen te verbeteren of verder te ontwikkelen. Gemeenten en bibliotheekorganisaties hiervoor gezamenlijk concrete voorstellen bedenken.

Bibliotheek Rivierenland heeft samen met een aantal gemeenten aanvragen voor de SPUK-bibliotheekwerk voorbereid, die uiteindelijk allemaal werden toegekend. Het betreft de volgende gemeenten: Buren, Culemborg, Maasdriel, Neder-Betuwe, Tiel, West Maas en Waal, West Betuwe en Zaltbommel.

Twee gemeenten (Culemborg en Neder-Betuwe) hebben middelen aangevraagd om bestaande vestigingen te verbeteren. Door verhuizing, uitbreiding van de functies voor doelgroepen.

De gemeente Druten heeft besloten om niet aan te vragen in verband met bezuinigingen die gaan spelen bij de gemeente.

De middelen van de overige gemeenten (Buren, Maasdriel, Tiel, West Maas en Waal, West Betuwe en Zaltbommel) zijn toegekend voor de verruiming van de openingsuren van een specifieke bibliotheeklocatie met 10 uren per week richting andere kernen.

Voor al deze gemeenten geldt dat zij meer kwetsbare groepen willen bereiken en willen werken aan zelfredzaamheid en geletterdheid. Door in te zetten op meer basisvaardigheden. En als bibliotheek werken we steeds meer met diverse activiteiten in alle kernen. De gemeente en de maatschappelijke partners gaan meer en meer naar de kernen toe en zoeken de doelgroepen actief op. Dit impliceert dat we met de SPUK-uitbreiding met name kerngericht bibliotheekwerk willen doen. In alle begrotingen bij de SPUK-aanvragen, zijn naast de bemenste 10 uren extra open, ook uren opgenomen om de activiteiten in de kernen uit te breiden. Het gaat niet alleen om een openstelling. Inwoners moeten geactiveerd en dat geldt extra voor de meest kwetsbare doelgroepen.

In 2024 zijn we in de eerste helft van het jaar begonnen met de projectmatige voorbereidingen van de uitbreiding van onze dienstverlening naar de kernen en wijken. De eerste activiteiten zijn na de zomer in vier gemeenten gestart (Buren, Maasdriel, West Betuwe en Zaltbommel). In de overige twee gemeenten (Tiel en West Maas en Waal) starten we in 2025 met de activiteiten.

Met alle gemeenten is een plan van aanpak gedeeld en zijn in januari 2025 de eerste verantwoordingen over 2024 verstuurd, waarin ook een inhoudelijk verslag van dit project is opgenomen.

VOOR WAARMERK
BIJ VERKLARING D.D.

24 MAART 2025

FSV
ACCOUNTANTS+ ADVISEURS

In totaal is er door de zes gemeenten gezamenlijk € 710.950,- beschikbaar. In het boekjaar is hiervan reeds € 157.251,- gerealiseerd aan ureninzet of directe kosten. Het restant van het totale budget € 553.699,- zal na verwachting in 2025 gerealiseerd worden. De SPUK Bieb heeft een looptijd tot en met 31 december 2025.

SGB project Gelderse Aanpak Basisvaardigheden

Met innovatiesubsidie van de Provincie Gelderland in het kader van de 'Gelderse aanpak basisvaardigheden', zijn we in het laatste kwartaal van 2024 een nieuw project gestart dat tot en met 2027 zal doorlopen. De opdracht van de Provincie is om de focus te zetten op vindplaatsen voor mensen op het gebied van basisvaardigheden, wat aansluit op de beweging die wij al maken met de community's binnen de kernen en wijken. Doel is het uitbreiden van het aantal vindplaatsen in Rivierenland en Druten rondom het thema gezin. En een benadering via een maatwerk aanpak. Daarbij willen we de samenwerking verbeteren tussen enerzijds de vindplaatsen en anderzijds het lokale taalnetwerk/aanbod binnen Rivierenland en Druten. Zodat we de deelname van het aantal laagtaalvaardige ouders kunnen verhogen binnen het aanbod van de (Digi-)Taal/Leerhuizen, ROC en bibliotheek in Rivierenland en Druten om vervolgens te bereiken dat zij verbeterde basisvaardigheden krijgen door deelname aan leertrajecten en/of georganiseerde activiteiten in Rivierenland en Druten. De eerste stappen in 2024, in dit meerjarige project, bestonden uit het benaderen van het regionale netwerk en afstemmen met onze gemeenten over dit project.

Vooruitblik

Verhuisprojecten

Er spelen binnen twee gemeentes verhuizingen die extra inzet van ons gaan vragen, dat zijn Dodewaard en Beesd. Beesd zal in het voorjaar van 2025 verhuizen en Dodewaard naar verwachting in 2026.

Uiteraard zal de inrichting zo duurzaam mogelijk worden en toekomstbestendig met de kennis die we nu hebben.

Herinrichting en meerjarenonderhoudsplan

De Bibliotheek is uitgegroeid tot een brede maatschappelijke en educatieve ontmoetingsplek voor een veelvormigheid aan (doel)groepen en individuen met verschillende wensen, culturen, omgangsvormen en belangen. Dit vraagt om een vernieuwde inrichting die aansluit bij onze maatschappelijke opgaven, technologische ontwikkelingen en de behoeften van onze inwoners. Financiering zal plaatsvinden binnen de gelden uit de decentralisatie uitkeringen voor het jaar 2025.

Hoe pakken we dat aan?

- We richten onze locaties opnieuw in, met meer ruimte voor jeugd en een aantrekkelijke verblijfservaring.
- We passen werk- en studieplekken aan op basis van de vraag en beschikbare ruimte.
- We stellen een Meerjaren-onderhoudsplan (MJOP) op en reserveren hiervoor financiële middelen.
- We overleggen met gemeenten over noodzakelijk onderhoud en verbeteringen.

Marketing en communicatie

Om blijvende maatschappelijke impact te maken, evolueert onze marketing en communicatie mee met de technologische ontwikkelingen en snel veranderend mediagebruik van onze doelgroepen. We richten ons op strategische doelgroepbenadering, community building,

stakeholderengagement en datagedreven besluitvorming. Het slim inzetten en gebruiken van nieuwe technologieën en tools, best practices uit het landelijke bibliotheeknetwerk, een fijnmazig netwerk van lokale media en partners vormen hierbij een solide basis.

Informatietechnologie

De snelle digitalisering biedt kansen en uitdagingen voor ons werk. Door technologische ontwikkelingen bij te houden en digitale vaardigheden continu te ontwikkelen, verbeteren we onze dienstverlening en ondersteunen we onze doelgroepen beter. Op deze manier benutten we de kansen die de snelle digitalisering ons biedt en staan we sterk in de uitdagingen die dit evenzo met zich meebrengt.

Hoe pakken we dat aan?

- We vergroten de digitale kennis en vaardigheden van medewerkers en vrijwilligers.
- We creëren bewustwording over digitale veiligheid in werk en privé.
- We stimuleren eigenaarschap in het ontdekken en benutten van nieuwe technologieën.
- We verbeteren Governance Risk en Compliance en implementeren noodzakelijke maatregelen.
- We reserveren budget voor externe expertise om technologische ontwikkelingen bij te houden.

Veiligheid

Onze bibliotheken zijn open voor iedereen en zijn een afspiegeling van de samenleving en de lokale gemeenschappen. Dit brengt uitdagingen met zich mee. Bijvoorbeeld een toename van overlast, grensoverschrijdend gedrag en veiligheidsincidenten. Het vinden van de juiste balans tussen toegankelijkheid en veiligheid voor zowel medewerkers, vrijwilligers als bezoekers is een groeiende opgave.

Hoe pakken we dit aan?

- We verbeteren toegang en beveiliging en versimpelen meldprocedures.
- We werken samen met gemeenten, politie en maatschappelijke organisaties voor vroeg signalering en aanpak van problematiek.
- We ontwikkelen een escalatieladder als onderdeel van ons veiligheidsbeleid. We registreren en analyseren incidenten om onderbouwde maatregelen te nemen.
- We zorgen voor weerbaarheidstrainingen voor medewerkers en vrijwilligers.
- We zetten in op structureel overleg met gemeenten en partners om gezamenlijk veiligheid te waarborgen.

Onze mensen: vrijwilligerswerk en HR

Onze organisatie is gebouwd op verbondenheid, gedrevenheid, mensgerichtheid en het streven naar het zijn van een afspiegeling van de bestaande diversiteit binnen de lokale gemeenschappen en het bieden van een inclusieve werkomgeving. We hebben bijna 500 vrijwilligers die een sleutelrol spelen in onze community library. Vrijwilligerswerk is een essentieel onderdeel van onze maatschappelijke impact en moet goed georganiseerd blijven, met aandacht voor balans, werving en talentontwikkeling. Daarnaast willen we als werkgever aantrekkelijk blijven in een krappe arbeidsmarkt door strategisch HR-beleid, gericht op inclusie, data-gedreven beslissingen en duurzame betrokkenheid van medewerkers en vrijwilligers.

VOOR WAARMERK
BIJ VERKLARING D.D.

24 MAART 2025

Duurzaamheid

Wij streven naar een duurzame balans tussen mens, milieu en economie, waarbij we zorgvuldig omgaan met hulpbronnen, afval minimaliseren en bijdragen aan langdurige maatschappelijke impact.

Bezuinigingen/ombuigingen

Van twee gemeenten hebben we gehoord dat er mogelijk bezuinigingen volgen in 2026. We hopen uiteraard dat we als organisatie gespaard blijven en door kunnen gaan met al onze diensten en activiteiten. Deze maken impact. Als 30% van de 15- jarigen onvoldoende begrijpend kan lezen om zich zelfstandig in de maatschappij te redden, de vragen op digitaal gebied alleen maar toenemen en de ontwikkeling van mensen keihard nodig is om de maatschappij te laten draaien, zijn bezuinigingen op bibliotheekwerk het laatste wat je moet doen. De bibliotheek levert een grote bijdrage aan (digitaal) burgerschap en democratie. Zeer zeker gezien het feit dat de bijdrage per inwoner die we als bibliotheek ontvangen voor de basis uit ons convenant, meer dan 9,00 euro lager ligt dan het landelijke normenkader dat de VOB afgesproken heeft met VNG en OC&W.

VOOR WAARMERK
BIJ VERKLARING D.D.

24 MAART 2025

FSV
ACCOUNTANTS+ ADVISEURS

II FINANCIEN

In control

Stichting Openbare Bibliotheek Rivierenland heeft het boekjaar 2024 met een positief resultaat afgesloten.

De organisatie heeft ten opzichte van de begroting 2024 een aantal extra subsidies weten te realiseren:

1. SPUK Bieb, waarin voor een zestal gemeenten een projectmatige uitbreiding van bibliotheekwerk naar de kernen en wijken wordt gerealiseerd bij wijze van uitbreiding van de openingstijden van een vestiging in die gemeenten.
2. Middelen uit de Impulsregeling II van het Masterplan Basisvaardigheden, bedoeld voor de doorontwikkeling van het programma de Bibliotheek op school. Om deze projecten goed te kunnen uitvoeren zijn inherent hieraan ook de kosten ten aanzien van personeel alsmede project gerelateerde kosten hoger dan begroot.

Door actief te reageren om recente ontwikkelingen te kunnen volgen en scherp te kunnen sturen op de bedrijfskosten heeft de organisatie een positief resultaat geboekt van € 68.785,-.

Het bestuur heeft besloten om een deel van het resultaat ad. € 48.785,- toe te voegen aan de bestemmingsreserve ziekteverzuim. De organisatie wil deze reserve de komende jaren verder verhogen gezien de groei van het personeelsbestand van de organisatie en deze gelijk trekken aan het eigen behoud van de verzuimverzekering.

Naast de genoemde dotatie aan de bestemmingsreserve ziekteverzuim is er een dotatie aan de bestemmingsreserve implementatie nieuwe visie ad. € 20.000,- ten behoeve van de doorontwikkeling van de organisatie.

Resultaat en Eigen Vermogen

Stichting Openbare Bibliotheek Rivierenland heeft het kalenderjaar 2024 afgesloten met een positief resultaat van € 68.785,-. Dit resultaat wordt toegevoegd aan de bestemmingsreserve. De bestemmingsreserve bedraagt ultimo boekjaar 2024 € 484.672,-.

De bestemmingsreserve bestaat uit een reserve voor ziektekosten ad. € 168.785,-, een reserve voor de ontwikkeling van personeel en vrijwilligers ad. € 85.963,-, een reserve voor de doorontwikkeling organisatie en implementatie nieuwe visie ad. € 204.924,- en een reserve ten behoeve van collectie ad. € 25.000,-.

Het Eigen Vermogen bedraagt ultimo 2024 € 1.868.598,- en bestaat uit Bestemmingsreserve ad. € 484.672,-, Bestemmingsfonds ad. € 1.121.524 en Algemene Reserve ad. € 262.402. De Algemene Reserve bedraagt 5,45% (2023; 5,52%) ten opzichte van door de gemeenten ter beschikking gestelde subsidies (excl. huisvestingssubsidies) in 2024. Dit blijft binnen de daarvoor door subsidiegevers gestelde kaders (10%).

Solvabiliteit en liquiditeit

De solvabiliteit (verhouding eigen vermogen ten opzichte van het vreemd vermogen) is met 1,56 voldoende. Van het totale vermogen per 31 december 2024 groot ad. € 3.064.768,- is er € 1.868.598,- aan Eigen Vermogen en € 1.196.170,- aan Vreemd Vermogen. Ten opzichte

VOOR WAARMEER
BIJ VERKLARING D.D. 38

24 MAART 2025

FSV
ACCOUNTANTS+ADVISEURS

van 31 december 2023 zijn de liquide middelen toegenomen tot een bedrag van € 2.226.062,-. De quick-ratio en current-ratio (verhouding vlottende activa ten opzichte van vreemd vermogen op korte termijn, er zijn geen voorraden) is met 2,19 voldoende.

VOOR WAARMERK
BIJ VERKLARING D.D.

24 MAART 2025

FSV
ACCOUNTANTS+ ADVISEURS

III BALANS PER 31-12-2024

	31-12-2024	31-12-2023
ACTIVA		
Vaste activa		
Materiële vaste activa	437.571	513.969
Vlottende activa		
Vorderingen en overlopende activa	401.135	281.681
Liquide middelen	2.226.062	1.730.773
	<u>3.064.768</u>	<u>2.526.424</u>
	=====	=====
 PASSIVA		
Eigen vermogen		
Algemene reserve	262.402	262.402
Bestemmingsreserve	484.672	552.404
Bestemmingsfonds	1.121.524	558.479
Vreemd vermogen		
Kortlopende schulden	1.196.170	1.153.139
	<u>3.064.768</u>	<u>2.526.424</u>
	=====	=====

VOOR WAARMERK
BIJ VERKLARING D.D.

24 MAART 2025

IV STAAT VAN BATEN EN LASTEN

	Exploitatie 2024	Exploitatie 2023	Begroting 2024
Baten			
Subsidies	6.772.971	6.313.458	6.136.900
Inkomsten Bibliotheek	778.093	740.984	685.000
Specifieke dienstverlening	4.015	7.917	5.000
Overige baten	162.546	149.357	139.500
Onttrekking / bijdrage uit de reserve	0	0	0
Totaal der baten	7.717.625	7.211.716	6.966.400
Lasten			
Personeelskosten	4.208.242	4.002.652	3.968.800
Huisvestingskosten	1.288.046	1.286.169	1.294.900
Collectie en media	820.643	750.490	825.000
Automatiseringskosten	421.871	379.109	392.000
Specifieke kosten	618.857	449.440	195.000
Administratiekosten	108.537	95.100	120.000
Bestuurskosten	141.530	138.661	125.000
Transportkosten	34.988	34.714	40.000
Overige kosten	6.126	3.892	5.500
Totaal der lasten	7.648.840	7.140.227	6.966.200
Resultaat boekjaar	68.785	71.489	200
Mutaties algemene reserve			
Dotatie algemene reserve	0	0	0
Mutaties bestemmingsreserve			
Ziekteverzuim	-48.785	-10.146	0
Implementatie nieuwe visie	-20.000	0	0
Ontwikkeling personeel en vrijwilligers	0	-61.343	0
	-68.785	-71.489	0
Mutaties bestemmingsfonds			
Dekking afschrijvingslasten	84.611	95.980	0
Ontvangen reservering afschrijvingslasten	-15.000	-28.891	0
Toevoeging huisvestingslasten	-30.726	-42.150	0
Ontvangen doelsubsidies	-695.273	-57.940	0
Gerealiseerde doelsubsidies	93.343	231.309	0
	-563.045	198.308	0
Reeds verdisconteerd in exploitatie	563.045	-198.308	0
	0	0	200

V KASSTROOMOVERZICHT 2024

Kasstroom

Resultaat boekjaar	0	
Afschrijvingskosten	180.112	
Mutatie algemene reserve	0	
Mutatie bestemmingsreserve	-67.732	
Mutatie bestemmingsfonds	563.046	
Mutatie voorzieningen	0	
	<hr/>	675.426

Operationele kasstroom

Afname/toename kortlopende schulden	43.031	
Toename/afname vorderingen	-119.453	
	<hr/>	-76.422

Investeringskasstroom

Investeringen	-103.714	
Desinvesteringen	0	
	<hr/>	-103.714

Financieringskasstroom

Afname/toename langlopende schulden		0
		<hr/>
Toename/afname liquide middelen		495.289
		=====

Beginstand liquide middelen		1.730.773
Eindstand liquide middelen		2.226.062
		<hr/>
		495.289
		=====

VOOR WAARMERK
BIJ VERKLARING D.D.

24 MAART 2025

VI TOELICHTING JAARREKENING

Algemeen

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de Richtlijn voor de Jaarverslaggeving C1 Kleine organisaties-zonder-winststreven (RJK C1).

Grondslagen voor de balanswaardering

Algemeen

Voor zover niet anders vermeld, worden de activa en passiva gewaardeerd tegen nominale waarde.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd op verkrijgingsprijs of vervaardigingskosten, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en, indien van toepassing, met bijzondere waardeverminderingen. De afschrijvingen worden gebaseerd op de geschatte economische levensduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgingsprijs of vervaardigingskosten. Er wordt afgeschreven vanaf 1 januari na het moment van ingebruikneming.

Afschrijvingspercentages:

Inrichting en inventaris 5 tot 10 jaar: 10 - 20%

Automatisering zelfservice: 14,29%

Automatisering internetwerkplekken en apparatuur : 20%

De van overheid ontvangen bijdragen voor investeringen worden op de balans gezet. Hiervan worden in de toekomst de afschrijvingslasten van de investeringen gedekt.

Vorderingen

De vorderingen zijn opgenomen tegen nominale waarde. Waardering van de vorderingen geschiedt onder aftrek van een voorziening wegens oninbaarheid, gebaseerd op individuele beoordeling van de vorderingen.

Liquide middelen

De liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde en staan, voor zover niet anders vermeld, ter vrije beschikking van de stichting. Het betreffen direct opeisbare vorderingen op kredietinstellingen en kasmiddelen.

Eigen vermogen

Bestemmingsreserve

Deze reserves worden gevormd door (een deel van) het voordelig resultaat van enig jaar te bestemmen voor een toekomstige investering en/of activiteit. Per categorie wordt haar aandeel in deze reserves toegelicht.

Pensioenvoorziening

De pensioenregeling van de Stichting Bibliotheek Rivierenland is een toegezegd-pensioenregeling, waarbij het ouderdomspensioen een middelloon bevat; de regeling is ondergebracht bij het Pensioenfonds Openbare Bibliotheken (POB). Omdat de bibliotheek geen verplichting heeft tot het doen van aanvullende bijdragen in het geval van een tekort bij het bedrijfstakpensioenfonds, is in de jaarrekening de pensioenregeling verwerkt als zijnde een toegezegde bijdrageregeling.

VOOR WAARMERK
BIJ VERKLARING D.D.

43

24 MAART 2025

FSV
ACCOUNTANTS+ADVISEURS

Kortlopende schulden

De kortlopende schulden worden, voor zover niet anders vermeld, gewaardeerd tegen nominale waarde.

Grondslagen voor resultaatbepaling

Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen baten en de lasten van enig verslagjaar, met inachtneming van de hiervoor vermelde waarderingsgrondslagen.

Baten

Onder baten wordt verstaan de bedragen voor de in het verslagjaar geleverde goederen of diensten na aftrek van kortingen en van over de omzet geheven belastingen, alsmede baten uit hoofde van giften, (huur)subsidies, sponsorbijdragen en overige ontvangsten.

Beheerslasten

De lasten worden toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben.

Grondslagen voor de opstelling van het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht wordt opgesteld volgens de indirecte methode.

Contributie restitutieverplichting

Op basis van de ontvangen contributies met geldigheidsduur van één jaar is per einde boekjaar een reservering opgenomen ter hoogte van de omvang van de lidmaatschapsmaanden voor het nieuwe boekjaar.

VI TOELICHTING BALANS

ACTIVA

VASTE ACTIVA

Verloop materiële vaste activa (MVA)

	Inrichting en inventaris	Automatisering	Totaal
Boekwaarde 31-12-2023	278.458	235.511	513.969
Investerings 2024	0	103.714	103.714
Afschrijvingen 2024	-100.432	-79.680	-180.112
Boekwaarde 31-12-2024	<u>178.026</u>	<u>259.545</u>	<u>437.571</u>
Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen	1.492.864	254.514	1.747.378
Aanschafwaarde vaste activa	<u>1.670.890</u>	<u>514.059</u>	<u>2.184.949</u>
Boekwaarde 31-12-2024	178.026	259.545	437.571
Investerings 2024 in gebruik name 2025	0	0	0
Boekwaarde 31-12-2024	<u>178.026</u>	<u>259.545</u>	<u>437.571</u>
	=====	=====	=====

31-12-2024

31-12-2023

MATERIËLE VASTE ACTIVA

Inrichting en inventaris	178.026	278.458
Automatisering	259.545	235.511
	<u>437.571</u>	<u>513.969</u>

VERZEKERDE WAARDEN

Gebouwen en terreinen	160.700
Inrichting en inventaris	1.754.000
Collectie en media	3.053.566
Automatisering	393.488
Verzekerde waarde materiële vaste activa	<u>5.361.754</u>
	=====

VOOR WAARMERK
BIJ VERKLARING D.D.

45

24 MAART 2025

31-12-2024

31-12-2023

VLOTTENDE ACTIVA**Debiteuren**

Debiteuren	170.529	73.321
Dubieuze debiteuren	-3.636	-891
	<u>166.893</u>	<u>72.430</u>

Belastingen en premies

Te vorderen omzetbelasting	154.486	135.494
----------------------------	---------	---------

Vooruitbetaalde kosten

Vooruitbetaalde bedragen	28.000	30.676
--------------------------	--------	--------

Overige vorderingen

Waarborgsommen	950	950
Lenerspassen	5.150	0
Overige vorderingen en overlopende activa	45.656	42.131
	<u>51.756</u>	<u>43.081</u>

Totaal vorderingen en overlopende activa

	<u>401.135</u>	<u>281.681</u>
--	-----------------------	-----------------------

Liquide middelen

Kas	2.285	1.829
Bank	2.223.777	1.728.944
Kruisposten	0	0
	<u>2.226.062</u>	<u>1.730.773</u>

Totaal vlottende activa

	<u>2.627.197</u>	<u>2.012.455</u>
--	-------------------------	-------------------------

TOTAAL ACTIVA

	<u>3.064.768</u>	<u>2.526.424</u>
--	-------------------------	-------------------------

VOOR WAARMERK
BIJ VERKLARING D.D.

24 MAART 2025

FSV
ACCOUNTANTS+ ADVISEURS

PASSIVA**Eigen Vermogen**

Eigen vermogen / algemene reserve	262.402	262.402
-----------------------------------	---------	---------

**Verloopstaat eigen vermogen
(algemene reserve)**

Beginsaldo boekjaar	262.402	262.402
Mutaties boekjaar	0	0
	-	
	<u>262.402</u>	<u>262.402</u>
	=====	=====

Bestemmingsreserve (vrij besteedbaar)

Ziekteverzuim	168.785	120.000
implementatie nieuwe visie	204.924	221.057
Ontwikkeling personeel en vrijwilligers	85.963	85.963
CAO-wijzigingen	0	75.384
Collectie	25.000	50.000
	<u>484.672</u>	<u>552.404</u>
	=====	=====

Verloopstaat bestemmingsreserve

Beginsaldo boekjaar	552.404	530.952
Toegevoegd dekking van ziekteverzuim	48.785	10.146
Toegevoegd implementatie nieuwe visie	-16.133	85.343
Onttrekkingen ontw. pers. en vrijwilligers	0	-34.037
Toegevoegd inzake CAO-wijzigingen	-75.384	0
Onttrekkingen inzake collectie	-25.000	0
Onttrekkingen marketing	0	-40.000
	<u>484.672</u>	<u>552.404</u>
	=====	=====

31-12-2024

31-12-2023

Bestemmingsfonds (niet vrij besteedbaar)

Inrichting Tiel	173.579	185.605
Inrichting Culemborg	3.151	25.875
Inrichting Kerkdriel	11.692	13.081
Inrichting Opheusden	1	2.071
Inrichting Ophemert	0	8
Inrichting Geldermalsen	20.474	39.000
Inrichting Haaften	0	2.301
Inrichting Beneden-Leeuwen	5.093	10.186
Inrichting Druten	1.870	3.741
Inrichting Asperen	1.197	1.528
Inrichting Buren	10.756	12.492
Huisvesting Neder-Betuwe	38.248	25.804
Huisvesting Culemborg	26.610	31.874
Huisvesting Tiel	43.277	42.518
Huisvesting Maasdriel	14.248	12.612
Huisvesting West Betuwe	86.164	64.400
Huisvesting West Maas en Waal	6.478	4.753
Huisvesting Druten	4.148	4.578
Huisvesting Zaltbommel	-25.681	-23.955
Huisvesting Buren	4.671	4.855
Ontvangen subsidies voor afschrijvingen MVA projecten	0	1.809
Bestemmingsfonds Gemeente Buren	0	31.203
Overheveling subsidie voor projecten die komend boekjaar worden uitgevoerd	695.275	62.140
	<u>1.121.524</u>	<u>558.479</u>
	=====	=====

Bestemmingsfondsgelden zijn geormerkte middelen (van derden) voor de dekking van de (kapitaal)lasten van de reeds gedane of toekomstige investeringen, alsook doelsubsidies die nog niet zijn gerealiseerd. Deze zijn dus niet vrij besteedbaar. De post inzake de projecten laat een forse toename zien. Dit komt voornamelijk door de diverse projecten SPUK Bieb 2024/2025 alsook het project Masterplan Basisvaardigheden 2024/2025..

Verloopstaat bestemmingsfonds

Beginsaldo 1 januari 2024	558.479
Toegevoegd voor dekking van afschrijvingen:	15.000
Onttrokken voor dekking van afschrijvingen	-84.611
Toegevoegd inzake huisvesting gemeenten	30.724
Onttrokken inzake projecten	-93.343
Toegevoegd inzake projecten	695.275
Eindsaldo 31 december 2023	<u>1.121.524</u>
	=====

VOOR WAARMERK
BIJ VERKLARING D.D.

48

24 MAART 2025

FSV
ACCOUNTANTS+ ADVISEURS

Vreemd Vermogen**Kortlopende schulden**

Crediteuren	238.914	222.421
Te betalen belastingen en premies:		
Loonheffing en sociale lasten	196.931	204.481
Pensioenpremie	92.764	86.047
	<u>289.695</u>	<u>290.528</u>
Vooruit ontvangen contributies	352.976	341.667

Overlopende passiva en overige schulden op korte termijn

Reservering vakantiegeld	129.866	127.951
Reservering vakantiedagen	136.081	143.524
Te betalen accountantskosten	12.500	12.500
Te betalen nettolonen / transitievergoedingen	35.427	13.881
Transitorische passiva	711	668
	<u>314.585</u>	<u>298.524</u>

Totaal kortlopende schulden en overlopende passiva	1.196.170	1.153.139
	=====	=====

TOTAAL PASSIVA	3.064.768	2.526.424
	=====	=====

VOOR WAARMERK
BIJ VERKLARING D.D.

49

24 MAART 2025

FSV
ACCOUNTANTS+ ADVISEURS

VII NIET IN BALANS OPGENOMEN REGELINGEN

Voor de gebouwen zijn huurverplichtingen aangegaan die jaarlijks € 940.558 bedragen.

De looptijden van de huurverplichtingen variëren:

- Voor looptijden korter dan of gelijk aan een jaar zijn er huurverplichtingen aangegaan voor € 273.031
- Voor looptijden langer dan één jaar en looptijden die gerelateerd zijn aan het convenant Bibliotheekwerk zijn er huurverplichtingen aangegaan voor € 455.613
- Voor looptijden langer dan 5 jaar zijn er huurverplichtingen aangegaan voor € 211.914.

VOOR WAARMERK
BIJ VERKLARING D.D.

24 MAART 2025

FSV
ACCOUNTANTS+ ADVISEURS

VIII TOELICHTING OP STAAT VAN BATEN EN LASTEN

Exploitatie 2024   Exploitatie 2023   Begroting 2024

BATEN

Subsidies

Bijdrage gemeenten / exploitatie subsidie	3.292.720	3.087.825	3.292.700
Bijdrage gemeenten / huisvestingslasten	1.193.669	1.178.582	1.193.900
Bijdrage gemeenten / doelsubsidies	1.254.963	1.313.184	1.236.000
Bijdrage derden / doelsubsidies	368.877	166.417	144.300
IDO – Digitale Inclusie Landelijk	271.330	354.475	270.000
SGB – Mobiele Maakplaats	0	90.240	0
SGB – Camouflagecursussen kleine kernen	0	122.735	0
SPUK Bieb subsidies 2024/2025	157.252	0	0
Masterplan Basisvaardigheden II	147.027	0	0
NPO Gelden 2 ^e lijn	87.133	0	0
	<u>6.722.971</u>	<u>6.313.458</u>	<u>6.136.900</u>

Opbrengsten diensten en producten

Opbrengsten contributies	766.432	730.469	675.000
Schadevergoedingen	11.661	10.515	10.000
	<u>778.093</u>	<u>740.984</u>	<u>685.000</u>

Diverse baten	55.644	53.377	60.000
Dekking afschrijvingslasten door bestemmingsfonds	84.611	95.980	79.500
Rentebaten	22.291	0	0
	<u>940.639</u>	<u>890.341</u>	<u>824.500</u>

Specifieke dienstverlening

Lezingen en cursussen	4.015	7.917	5.000
Overige dienstverlening / Detachering	0	0	0
	<u>4.015</u>	<u>7.917</u>	<u>5.000</u>

Onttrekking uit reserves

Onttrekking uit reserve	0	0	0
	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>

TOTAAL BATEN

	<u>7.717.625</u>	<u>7.211.716</u>	<u>6.966.400</u>
--	-------------------------	-------------------------	-------------------------

De gerealiseerde subsidies zijn hoger dan de begrote subsidies voor het jaar 2024. De afwijking komt voornamelijk door de projecten SPUK Bieb 2024/2025, Masterplan Basisvaardigheden II en NPO gelden 2^e lijn. Deze projecten waren destijds bij het opstellen van de begroting 2024 nog niet voorzien.

De ontvangen contributies zijn ook hoger dan begroot in verband met de inflatiecorrectie en tariefaanpassing in lijn met het landelijk gemiddelde.

VOOR WAARMERK
BIJ VERKLARING D.D.

51

24 MAART 2025

FSV
ACCOUNTANTS+ ADVISEURS

LASTEN**Personeelskosten***Personeel in loondienst:*

Salarislasten	2.800.755	2.753.904	2.800.000
Pensioenkosten	415.293	406.357	385.000
Premies en sociale lasten	468.426	456.591	415.000
Reiskosten en onkostenvergoedingen	77.426	70.472	67.500
Studiekosten/deskundigheidsbevordering	56.792	50.631	60.000
Overige kosten personeel in loondienst	109.281	118.099	108.000
	<u>3.927.973</u>	<u>3.856.054</u>	<u>3.835.500</u>

Personeel niet in loondienst:

Uitzendkrachten en vrijwilligers	24.663	24.305	24.800
Inhuur derden en advieskosten	180.211	101.260	108.500
	<u>204.874</u>	<u>125.565</u>	<u>133.300</u>

Overige personeelskosten

Ontslagkosten personeel	75.395	21.033	0
	<u>75.395</u>	<u>21.033</u>	<u>0</u>
	<u>4.208.242</u>	<u>4.002.652</u>	<u>3.968.800</u>
	=====	=====	=====

Medewerkers in 2024

Er waren in 2024 85 medewerkers in dienst, waarvan 69 voor onbepaalde tijd en 16 voor bepaalde tijd. Dit is in totaal 55,87 FTE.

Er gingen in 2024 18 medewerkers uit dienst en er kwamen 14 medewerkers in dienst.

In 2024 werkten er 7 medewerkers full-time en 78 parttime.

Het ziekteverzuim is gedaald naar 4,46%. In 2023 was dit 8,64%. Dit ziekteverzuim is inclusief langdurig ziekteverzuim en zwangerschap.

Vrijwilligers in 2024

Er waren 484 vrijwilligers actief, in 2023 waren dit er 459.

VOOR WAARMERK
BIJ VERKLARING D.D.

24 MAART 2025

FSV
ACCOUNTANTS+ ADVISEURS

Huisvestingskosten

Huur gebouwen	744.179	721.566	745.000
Schoonmaakkosten	83.631	74.117	85.000
Energie- en servicekosten	254.584	260.703	290.000
Afschrijving inventaris	15.821	16.226	16.000
Afschr. inventaris gedekt door best.fonds	84.611	95.980	85.000
Verzekering en beveiliging	33.390	28.189	25.000
Belastingen	6.973	8.045	10.000
Onderhoud gebouw en inventaris	1.012	523	3.000
Overige huisvestingskosten	41.667	38.310	35.900
Resultaat huisvesting naar bestemmingsfonds	22.178	42.510	0
	<u>1.288.046</u>	<u>1.286.169</u>	<u>1.294.900</u>
	=====	=====	=====

Collectie en media

Boeken en mediadragers	544.371	481.744	521.000
Leen- en reprorecht	146.190	144.192	159.000
Tijdschriften en dagbladen	74.923	70.429	80.000
Kosten aanschafinformatie en titelbeschrijving	54.560	51.479	61.000
Overige kosten collectie en media	599	2.646	4.000
	<u>820.643</u>	<u>750.490</u>	<u>825.000</u>
	=====	=====	=====

Bestuurskosten

Contributies	31.295	32.560	30.500
Accountantskosten	20.959	21.583	20.000
Bestuurskosten en vergoedingen	13.500	9.900	10.000
Representatiekosten	337	176	1.000
Documentatie en vakliteratuur	1.629	1.102	1.000
Promotie	37.226	33.630	34.000
Overige organisatiekosten	36.584	39.710	28.500
	<u>141.530</u>	<u>138.661</u>	<u>125.000</u>
	=====	=====	=====

VOOR WAARMERK
BIJ VERKLARING D.D.

24 MAART 2025

Administratiekosten

Financiële en personeelsadministratie	49.754	42.185	52.500
Reproductie	32.215	20.038	42.500
Telefoonkosten	10.514	10.081	6.000
Porti- en vrachtkosten	3.941	6.231	3.000
Bankkosten	8.861	10.071	9.000
Kantoorbenodigdheden	2.452	4.728	5.000
Overige kantoorkosten	800	1.766	2.000
	<u>108.537</u>	<u>95.100</u>	<u>120.000</u>
	=====	=====	=====

Automatiseringskosten

Bibliotheekautomatisering	171.368	154.015	157.000
Communicatiekosten	18.459	19.432	20.000
Afschrijving automatisering	59.788	65.393	60.000
Kosten ledenadministratie	4.014	7.599	5.000
Overige automatiseringskosten, inhuur derden	168.242	132.670	150.000
	<u>421.871</u>	<u>379.109</u>	<u>392.000</u>
	=====	=====	=====

Transportkosten

Transportkosten	34.988	34.714	40.000
-----------------	--------	--------	--------

Specifieke kosten

Specifieke kosten projecten	618.857	449.440	195.000
-----------------------------	---------	---------	---------

Overige

Overige kosten	6.126	3.892	5.500
----------------	-------	-------	-------

TOTAAL LASTEN

	<u>7.648.840</u>	<u>7.140.227</u>	<u>6.966.200</u>
	=====	=====	=====

RESULTAAT EXPL. BOEKJAAR

	68.785	71.489	200
--	---------------	---------------	------------

Resultaatbestemming

Toevoeging algemene reserve / bestemmingsreserve	68.785	71.489	0
--	--------	--------	---

RESULTAAT BOEKJAAR

	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>200</u>
	=====	=====	=====

Verantwoording WNT-bezoldiging Raad van Bestuur

Gegevens 2024	
bedragen x € 1	A.A.H. Vos
Functiegegevens	Directeur-bestuurder
Aanvang en einde functievervulling in 2024	01/01 t/m 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0
Dienstbetrekking?	Ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	108.735
Beloningen betaalbaar op termijn	15.223
<i>Subtotaal</i>	<i>123.958</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	233.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.
Bezoldiging	123.958
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t. N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.
Gegevens 2023	
bedragen x € 1	A.A.H. Vos
Functiegegevens	Directeur-bestuurder
Aanvang en einde functievervulling in 2023	01/01 t/m 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0
Dienstbetrekking?	Ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	98.697
Beloningen betaalbaar op termijn	13.818
<i>Subtotaal</i>	<i>112.515</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	223.000
Bezoldiging	112.515

VOOR WAARMERK
BIJ VERKLARING D.D.

24 MAART 2025

FSV
ACCOUNTANTS+ ADVISEURS

Verantwoording WNT bezoldiging Raad van Toezicht (1/2)

Gegevens 2024			
bedragen x € 1	H. Kuus	C.I. de Gier	J.H. Abbink
Functiegegevens	Voorzitter	Lid	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2024	01/01 t/m 31/12	01/01 t/m 31/12	01/01 t/m 31/12
Bezoldiging			
Bezoldiging	2.700	2.100	1.800
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	34.950	23.300	22.300
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Bezoldiging	2.700	2.100	2.100
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t. N.v.t.	N.v.t. N.v.t.	N.v.t. N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2023			
bedragen x € 1	H.Kuus	J. van Dinteren	P.G.A. Reijers
Functiegegevens	Lid/Voorzitter	Lid	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2023	01/01 t/m 31/12	01/01 t/m 31/12	01/01 t/m 31/12
Bezoldiging			
Bezoldiging	2.700	1.800	1.800
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	33.450	22.300	22.300

VOOR WAARMERK
BIJ VERKLARING D.D.

24 MAART 2025

FSV
ACCOUNTANTS+ ADVISEURS

Verantwoording WNT-bezoldiging Raad van Toezicht (2/2)

Gegevens 2024			
bedragen x € 1	H. Ait Oumghar		P. van Moort
Functiegegevens	Lid	Lid	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2024	01/01 t/m 31/12	01/01 t/m 31/12	01/01 t/m 31/12
Bezoldiging			
Bezoldiging	2.100	2.100	2.100
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	23.300	23.300	23.300
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Bezoldiging	2.100	2.100	2.100
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2023			
bedragen x € 1	B.W. de Graaff		P. van Moort
Functiegegevens	Lid	Lid	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2023	01/01 t/m 31/12		01/01 t/m 31/12
Bezoldiging			
Bezoldiging	1.800		1.800
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	22.300		22.300

VOOR WAARMERK
BIJ VERKLARING D.D.

24 MAART 2025

FSV
ACCOUNTANTS+ ADVISEURS

IX OVERIGE GEGEVENS

Statutaire regeling inzake winstbestemming

Het voordelige exploitatiesaldo van ieder boekjaar staat in overeenstemming met de (statutaire) regelingen inzake resultaatbestemming ter beschikking van het bestuur van de stichting. Het bestuur heeft de mogelijkheid om ten laste van de vrije reserves van de stichting in enig boekjaar een bestemmingsreserve te vormen gericht op de uitbreiding, ontwikkeling en het in stand houden van de Openbare Bibliotheek.

Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen gebeurtenissen geweest die aanleiding geven tot het maken van opmerkingen.

VOOR WAARMERK
BIJ VERKLARING D.D.

24 MAART 2025

 FSV
ACCOUNTANTS+ ADVISEURS

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: het bestuur van Stichting Openbare Bibliotheek Rivierenland

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2024

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2024 van Stichting Openbare Bibliotheek Rivierenland te Tiel gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Openbare Bibliotheek Rivierenland per 31 december 2024 en van het resultaat over 2024 in overeenstemming met de in Nederland geldende RJK-Richtlijn 640 Organisaties zonder winststreven.

De jaarrekening bestaat uit de balans per 31 december 2024:

1. de staat van baten en lasten over 2024; en
2. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Openbare Bibliotheek Rivierenland zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

VOOR WAARMERK
BIJ VERKLARING D.D.

24 MAART 2025

FSV
ACCOUNTANTS+ ADVISEURS

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het bestuursverslag;
- de overige gegevens

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met Rjk-Richtlijn 640 Organisaties zonder winststreven.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de in Nederland geldende Rjk-Richtlijn 640 Organisaties zonder winststreven. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de onderneming in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de stichting te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

**VOOR WAARMERK
BIJ VERKLARING D.D.**

24 MAART 2025

FSV
ACCOUNTANTS + ADVISEURS

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de entiteit;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de onderneming haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een onderneming haar continuïteit niet langer kan handhaven;

**VOOR WAARMERK
BIJ VERKLARING D.D.**

24 MAART 2025

FSV
ACCOUNTANTS+ ADVISEURS

- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met de met governance belaste personen onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Zaltbommel, 24 maart 2025

FSV Accountants + Adviseurs B.V.

was getekend

Y.G.P.M. Viguurs AA

VOOR WAARMERK
BIJ VERKLARING D.D.

24 MAART 2025

FSV
ACCOUNTANTS+ADVISEURS

Bibliotheek Rivierenland

maart 2025

